

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

CORNER PRITCHARD AVE. & MCGREGOR ST.

The Provincial Library City

UKRAINIAN LABOR NEWS

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA

РІК II

Ч. 17.

СЕРЕДА, 14 ЦВІТНЯ, 1920.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, APRIL 14th, 1920.

No. 17.

VOL. II.

Новинки.

Совітська Росія відкинула польські мирові пропозиції.

ВАРШАВА, 13. цвітня. — Російське совітське правління відкинуло остаточно Борисів над рікою Березиною, який лежить між Мінськом і Смоленськом, як місце для мирових переговорів між Польщею а Росією.

Опублікована тут совітська нота каже, що рос. совітське правління звернуло ся з ноту до Великої Британії, Франції і Злучених Держав, если між Польщею і Росією не приде до згоди що до місця переговорів. Бездротна телеграма з Москви каже, що така нота зїстала вже вислана.

Французькі війська наступают дальше в Німеччину.

ЛОНДОН, 11. цвітня. — Депеша з Берліна до "Експендї Телеграф Ко." каже, що французькі війська дальше поширюють окупаційну полосу. Штокштадт в Баварії і Багенгаузен зїстали окуповані і тут розуміють, що французькі війська маневрують з Дарнштаду в напрямі Шваффенбургу.

Бельгійські війська в дорозі до Німеччини.

АРЛЬОН, Бельгійський Люксембург, 11. цвітня. — Батальон бельгійського війська з 500 людей при звуках музики і з повіваючими прапорами відїхав звідси сьогодні через Кобленц до Маєнс. До місця призначення війська прибудуть в понеділок вечером і будуть там офіційно прийняті французькою армією, після чого направлять ся до окупованого міст.

Литва вислала мирову ноту до Росії.

ВАРШАВА, 11. цвітня. — Депеша з Вильни каже, що Литва вислала до Москви мирову ноту, в котрій просить Совітське правління визнати незалежність Литви. До місця призначення війська прибудуть в понеділок вечером і будуть там офіційно прийняті французькою армією, після чого направлять ся до окупованого міст.

Нові комуністичні повстання в Німеччині.

БЕРНО, 10. цвітня. — Сюди доносять, що в індустріальному місті Плявен в Фогтландії, Саксонія, вибухла нова революція. Тамонішні комуністи напали вчера по полудні на поліцію і краеву оборону і потяжкій боротьбі заняли поліційні стації, баракки і залізничні стації.

Вуглекопи в Іспанії виграли страйк.

ОВІЄДО, Естонія, 10. цвітня. — Властители копалень пішли на поступки страйкуючим робітникам, після чого страйк вуглекопів, який спричинив значні шкоди в сій околиці, вже закінчив ся.

Японія шле війська до Манджурії.

ТОКІО, 10. цвітня. — Сьогодні відлїли 2.000 додаткових жовнів для підкріплення японських військ в Манджурії.

Совітські війська заняли чорноморський порт.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ, 10. цвітня. — Совітські війська заняли чорноморське портове місто Таупсе, яке лежить в Черкасії. Заняте наступило в четвер, 8. цвітня.

Денікінські війська забирають ся з Криму.

ЛОНДОН, 10. цвітня. — Отриманий тут вчера з Москви більшовицький бездротний комунікат каже: Евакуація Криму військами ген. Денікіна є в повній ході, а останки "добровольчої армії" побачивши безужиточність дальшої опори, відмовили ся воювати і відїають з краю на кораблях.

Большевики домагають ся прилучення Східної Галичини до України.

З Варшави доносять до львівських часописів, що в політичних кругах ширить ся поголоска, що совітський уряд під впливом домагань українських комуністів має домагатися від Польщі відступлення Східної Галичини польській Україні.

Плямистий тиф в Галичині.

БЕРНО, 10. цвітня. — Як виказують офіційні обчислення зроблені у Львові, в сїчні і лютім було у східній Галичині 43.000 випадків плямистого тифу.

Совітська Росія знова пропонує мир Злуч. Державам.

ТОКІО, 8. цвітня. — Злучені Держави, через свого представника у Владивостоці, одержали другу мирову пропозицію від совітського правління. Вона є підписана Черіном, совітським комісарем заграничних справ, і говорить, що побіда большевиків на Сибір може толкувати ся лиш як протест російського народу проти заграничного втручання у внутрішні справи Росії і проти наїзду антанті.

В Німеччині є 30.000 французького окупаційного війська.

БЕРЛІН, 8. цвітня. — Депеша з Франкфурту доносить, що до того міста напливає чимраз більше французьких військ і їх число доходить вже до 30.000. Донесене говорить, що до Франкфурту вибираєть ся сам маршалак Фощ, котрий буде керувати дальшою акцією Французів. В місті установлено цензуру на часописи і телефони. В французькій окупаційній армії переважають "колярові" жовніри (набра-

ні в французьких колоніях в Африці).

Підчас противанцузьких заворушень в Німеччині убито 6 осіб.

ФРАНКФУРТ, 8. цвітня. — Після заняття сего міста Французами прийшло тут вчера до заворушень, які тревали через цілий день і потягнули за собою кількадесять жертв. Між населенем міста розїхалась чутка, що Злуч. Держ. і інші альянтські краї протівлять ся поступованню Французів і примусили Францію, щоби вона відтягнула свої війська з німецької території.

Отся поголоска була причиною заворушень. Вірячи іменито отїєї поголосці німецьке населене міста Франкфурта устроїло велику демонстрацію і почало визивати всякими словами Французів. Зі всіх сторін падали оклики: "Ви мусите забирати ся звідси!" Французький офіцій казар розїйти ся, а коли його розказу не послухано, він казав стрїляти з машинових карабїнів, в наслідок чого 6 осіб зїстало убитих, а около 40 ранених.

Радять над поширенем генерального страйку в Італії.

ЛОНДОН, 9. цвітня. — Після депеш з Риму, провідники соціалістичної партії радять над поширенем генерального страйку, який обяв деякі часті північної Італії. До кількох страйкуючих округів зїстало вислане військо.

Заворушене в Іспанії.

МУРЦІЯ, Іспанія, 7. цвітня. — Підчас заворушень, яке вибухло тут підчас великого обходу, ранено 13 осіб. (Ізза чого вибухло заворушене та якого воно було характеру, телеграма не подає).

Бійка між страйкерами і поліцією у Франції.

ПАРІЖ, 7. цвітня. — В Белфорті прийшло до бійки між поліцією а страйкерами, підчас котрої одну особу убито а кілька ранено. Арештовано десять осіб, між ними М. Бусейреса, заступника міського голови.

Соціалісти в Фюме проголосили страйк.

ВАШІНГТОН, 5. цвітня. — В департаменті стейту одержано сьогодні інформацію, що соціалісти у Фюме проголосили 2. цвітня генеральний страйк з причини невідрадных економічних відносин.

Великий голод на Словаччині.

ВІДЕНЬ, 4. цвітня. — Тут доносять, що на Словаччині панує голод. Кажуть, що люди обезсилені голодом, падають на улицах, та що вибухають голодові розрухи в різних місцевостях. В Карчаві населене вдерло ся до бюра чеського контролєра харчів, виволокло його на улицу і убило. Військо стрїляло до товни і убило дванайцять осіб.

Заборона німецьких заводів юній в Чехії.

ПРАГА, 4. цвітня. — Чеське міністерство внутрішних справ проголосило незаконним і розв'язало союз німецьких заводних робітників в Чехії.

Італійська соціалістична делегація до Росії.

РИМ, 2. цвітня. — Сьогодні сповіщають, що звїси вїздить до Росії італійська соціалістична делегація, в склад котрої входить 12 осіб.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК В ІРЛАНДІ.

Страйк викликано як протест проти трактованя політичних в'язнів.

ЛОНДОН, 13. цвітня. — Нині рано розпочав ся в Ірландії генеральний страйк, який проголошено на знак протесту проти трактованя політичних в'язнів в тюрмі Мавнт Джой в Дублині, які почали голодовий страйк. Вчасні донесеня до тутешнього Ірландського бюра кажут, що страйк увійшов вже в житє, однак урядники не подають деталїв про розмір страйкового руху.

Послїдні офіційні донесеня про стан почавших голодувати політичних в'язнів, які подано до публичного відома вчера в парламенті, вказують, що всі страйкуючі в'язні були ослаблені та що деякі з них були близько небезпеки.

Неспокійні сцени започаткували страйк.

ДОБЛИН, 13. цвітня. — Проголошений в Ірландії генеральний страйк на знак протесту проти трактованя політичних в'язнів, які почали голодовий страйк в тюрмі Мавнт Джой, розпочав ся тут нині неспокійними сценами в околиці тюрми.

Коло тюремного будинку почала збирати ся товпа, котра своєю величю дійшла до 20.000 осіб. Серед товпи вибухали загрожуєчі демонстрації.

Висилають військо і тенки.

Власти уважали за конечне побільшити оборону і установили коло тюремного будинку три тенки і кілька опанцированих автомобільв та велику скількість поліції і війська. Оповіднено тут, що страйк, який з початку мав бути лише однодневною маніфестацією, буде тревати до часу, доки не будуть освободжені політичні в'язні.

Всі фабрики, публичні будинки і реставрації в Дублині позамикані а готельна прислуга вїшла на страйк. Трагва і залізничні потяги не ходять, з винятком кількох на одній залізній дорозі. Страйк не є поширений на Белфест і північну Ірландію. За те в Дублині і на цілому заході замір весь рух.

Проголосили генеральний страйк.

ДУБЛІН, 12. цвітня. — Урядники Ірландського трейд-юніонного конгресу і робітничої партії видали нині відозву до всіх робітників в Ірландії, в котрій закликають їх до генерального страйку, який має почати ся завтра по цілїм краю, на знак протесту проти трактованя політичних в'язнів в Ірландії.

Беля Куна і його товаришів запрошують до Росії.

ВІДЕНЬ, 31. марта. — Віктор Копп, совітський представник в Берліні, предложив формально Бел Кунови і іншим інтернованим угорським комуністам безпечний переїзд до Росії через Німеччину.

Відмовились повернути до роботи.

НЮ ЙОРК, 13. цвітня. — Страйкуючі залізничники Нью Йорку і Джерзі Сіті вислухавши нині вечером на мїтїнгу звїт екекутивного ко-

ЗЕЛІЗНИЧИЙ СТРАЙК В ЗЛУЧ. ДЕРЖАВАХ.

В Шікаго вїшло на страйк 9.000 робітників.

ШКАГО, 5. цвітня. — 9.000 свичменів, що обслуговують одинайцять залізниць, які входять до сего міста, вїшли на страйк, наслідком чого цілому краєви грозить недостача харчевих засобів та загальний занепад залізничного руху. Страйкарі домагають ся вищої платні. В залізничних магазинах в Шікаго знаходить ся під сїю пору сезонних товарів на суму \$15.000.000, які зїсують ся, як не будуть зараз розіслані на ринки.

Шеф поліції призначив 500 полісменів для стереженя залізничних стацій.

Зелізничний страйк в Америці обяв 25 залізничних компаній.

ШКАГО, 7. цвітня. — Неуповажений страйк залізничних робітників, який почали тому тиждень свичмени в Шікаго наслідком відправленя одного стаційного кондуктора, прийня такі розміри, що обїймає тепер 25 залізничних компаній і, безпосередно або посередно, зробив безділними 50.000 робітників в Шікаго.

В Шікаго страйкує тепер понад 10.000 юнійних залізничників, а кількоєст в Бофало і Чемпейн, Іл. Наслідком загальмованя дозову худоби до шікаговських різницьких заводів, багато працюючих там робітників стало безділними. Між страйкуючими залізничниками вставало дві нові організації, які не признають над собою влади дотеперішних робітничих провідників.

Страйк в Кензас Сіті.

КЕНЗАС СІТІ, Мо., 7. цвітня. — Всі свичмени Полудневої стації в Кензас Сіті і частиня свичменів на стації Вабаш застрайкували сїю ноч в сїмпатії до страйкуючих залізничників в Шікаго.

Сто тисяч без роботи в наслідок страйку залізничників.

КОЛМБУС, Огайо, 13. цвітня. — Більше як 100 тисяч робітників остало без роботи в стейті Огайо в наслідок залізничного страйку. Тагарові потязи не ходять цілковито. Близько 50 тисяч майнерів в огайських майнах м'якого вугля зїстали без роботи ізза недостачі вагонів.

Великі сталеві фабрики в околиці Ронгстана зїстали замкнені і около 30 тисяч робітників лишилось без роботи.

Юнійні урядники арештовані.

ПІТСБУРГ, Кен., 13. цвітня. — Александр Говат, президент майнерської юній сего округу і дваїцять три інших юнійних урядників-відмовились вїйти ся перед індустріальним судом в Кензас. Окружний судья Корран видав приказ арештувати сїх 23 урядників за непослух судови.

Відмовились повернути до роботи.

НЮ ЙОРК, 13. цвітня. — Страйкуючі залізничники Нью Йорку і Джерзі Сіті вислухавши нині вечером на мїтїнгу звїт екекутивного ко-

митету, котрий вів переговори з майором міста Джерзі Сіті і представниками чотирох великих залізничних юній, рішили односторонно не вертати до роботи.

Страйк в 20-ох копальнях вугля в Злуч. Державах.

СПРІНГФІЛД, Іл., 5. цвітня. — Неудоволені підвишкою, означеною в новому контракті дотично платні, який підписала в Нью Йорку цїнікова комісія, зложена з представників власників копалень і майнерів, робітники в многих копальнях в південній часті стейту відїакали ся іти сьогодні до праці.

Френк Воррінгтон, президент Ілїноійських майнерів, каже, що страйк обїймає що найменше дваїцять копалень.

Три тисячі страйкує у Вест Вїрджїні.

ВІЛІНГ, В. Ва., 5. цвітня. — Минувшю п'ятницю вїшло на страйк у східній часті стейту Огайо три тисячі майнерів і юнійні провідники ніяк не можуть наклонити їх до того, аби занехати той самовільний крок. Майнери є невдоволені зі способу, в який переводить ся в практиці 27-процентова підвишка платні.

Дві тисячі на страйку в Кензас.

ПІТСБУРГ, Кен., 5. цвітня. — Тут оповіщено сьогодні по полудні, що в десятиох копальнях вугля в Кензас страйкує два тисячі робітників. Юнійні урядники заявляють, що причиною страйку є невдоволене з постанов національної вуглевої комісії. Сказано, що майнерам не понутру рішення комісії в справі важеня вугля, автоматичного караня, кошту засобів і умовин праці.

До доміняльного парламенту вибрано робітничого посла.

ОТТАВА, 8. цвітня. — Підчас доповняючих виборів в окрузі Теміскеймінг, Онт., вїстав вибраний послом до доміняльного парламенту робітничий кандидат Мекдоналд. Він є великим сторонником Одної Великої Юній.

Кошти канадської експедиції на Сибір.

ОТТАВА, 7. цвітня. — Висилка канадської військової експедиції на Сибір коштувала Канаду 2.823.900 доларів. В сїй експедиції брало участь

4.214 жовнів, включаючи офіцїрів.

На Сибірі.

ПЕКІН, 4. цвітня. — Вже привернено телеграфічну комунікацію між Пекїном, Петроградом, Архангельськом, Новочеркаськом і Астраханом. Залізничні робітники в Харбїні взяли у свій заряд Китайську Східну Залізницю, оповїщаючи, що мають на цілі привернути порядок і усунути політику від залізничних справ.

Робітники створили екекутивний комітет, який буде керувати рухом поки не буде назначений новий управитель. Вони домагають ся принятя до праці всіх робітників, яких відправлено з політичних причин, і зверненя фондів, які забрано юнім.

У Вашингтоні сподїють ся відновленя торговлі з Росією.

ВАШІНГТОН, 3. цвітня. — Державні урядники казали сьогодні, що невдовзі будуть правдоподобно привернені торговельні зносини з Росією. Хоч американська пропозиція, предложена оїоді найвисшїй радї дотично спільної акції Великої Британії, Італії, Франції і Злучених Держав в тїй справі, опїзнала її тимчасово, однак сподїють ся, що до десятиох днів в Лондоні буде російська кооперативна місія і антанта порозумівши ся з нею, дасть відповідь на пропозицію Америки.

Урядники кажут, що амер. правління може знести обмеженя на торговлю з Росією не чекаючи на рішене антанті. Сказано, що не буде опозиції проти прибуття російської кооперативної місії до Америки, як що її члени зможуть доказати, що нема ніяких урядових звязків між кооперативними, які вони репрезентують, і совітським правлінням.

Голоділка син-фейнерських в'язнів.

ДОБЛИН, 11. цвітня. — 104 син-фейнерських в'язнів, які від шістьох днів почали голодувати страйку у тюрмі Мавнт Джой, є такі ослаблені, що післано по їх родини. Побоюють ся, що можуть бути випадки смерті. З в'язнів знято кайдани а кількох з них відїслано до шпиталю, однак вони не хочуть таки приймати поживи як-догов находить ся у в'язниці.

ПРЕДСТАВЛЕНЯ В УКР. РОБ. ДОМІ.

В НЕДІЛЮ, 18. ЦВІТНЯ, С. Р.
Тов. "Діточа Громада"
при співучасті українських і англійських дівчат-співачок і музиканток устроє-

КОНЦЕРТ
з доброго програмою.
ПОЧАТОК О ГОД. 8 ВЕЧЕРОМ.
ВСТУП ВІЛЬНИЙ.
Просить ся приходити на час.

В ЧЕТВЕР, 22. ЦВІТНЯ, С. Р.
Т-во "ЗОРЯ"
виставить гарну і поучаючу штуку з народного життя, з під пера Р. Сурмана, п. н.:

"ПЕЩЕНА ДИТИНА"
ЦІНИ МІСЦЬ: 75, 50, 35 і 25 Ц.

Тикети на всі представлення можна купити вчаснійше в Українськїм Робітничім Домі і у всіх українських skleпах та підприємствах.

ВІСТІ З УКРАЇНИ І ДРУГИХ КРАЇВ ЄВРОПИ.

НА ВОЛИНІ.

Польська парцеляція української землі.

Наказом начальної комісії земель Волині і подільського фронту з 24. січня с. р. начальником подільського округу з осідком у Кам'янці призначено Бол. Крачківича. Обнявши 15. лютого урядоване видав Крачківич відозву до населення округу, в склад якого, як каже відозва, входять повіти бувшої подільської губернії, заняті польськими військами. В сій відозві, по заповіді безоглядного удержання "ладу і спокою" і боротьби з усіма елементами, які "стануть на перешкоді в виконанні державно-творчих намірів начальної команди польських військ", читаємо між иншим так:

НА ВОЛИНІ.

Карна експедиція, організована в зв'язку з більшовицькими виступами місцевих селян, розстріляла недавно в с. Мулявцях, Більшовоцької волості, селянку Тетяну Чикайло, матір відомого більшовика Михайла Чикайла та більшовика Грицька Мороза. Так таки експедиція спалила забудоване й реквізоване майно більшовиків комуністів Пилипа Мороза й Нестора Климука, мешканців тогочасного села Мулявці, які сковалися в Березницькій волості експедиція арештувала 20 людей, які не мали означеного заняття й підозрювалися в агітації й пропаганді більшовицтва. Ліквідація більшовицького руху, як видно се з доносів повітового староства, наближає ся до кінця.

Подібний настрої помітно й серед селянства Ковельського повіту. Ковельський повітовий староста в своїм доносі до волонському воєводи описує про часті випадки, коли селяни самовільно усувають від урядованих осіб затверджених властей. Являть ся, як доносить повітовий староста, стоять в зв'язку з чутками про яву більшовицьких банд у Пинському повіті й більшовицькі розрухи в Кобринському.

З ріжних сторін краю надходять дуже неспокійні вісті про поширене голоду, особливо серед населення зруйнованих околиць над Стоходом. Не краще стоїть справа з проживанням в Ковельському повіті. Тут відчувається цілковита нестача харчових продуктів.

(з старокраєвих газет.)

Зід незалежників.

"Шах" з 10. марта доносить: Всеукраїнський зід незалежників, назначений на 9. січня, наслідком того, що не прибули делегати з Полтавщини і Кіровоград, відбув ся шоймо 15. січня с. р.

Кольонізація Волині.

Газета для польських селян оголошує так: Парцеляція в Ковельському повіті 100 парцель по 30 моргів, в тім 10 ріл, 10 пасовиск, 40 луки. Землі в місці. Ціна коло 800 марок за морг.

Американська обива для більшовицьких.

Російський уряд закупи в Америці 135.000 пар чоботів і черевиків. ("Вперед")

Торговельні зносини з Росією.

Після доносів з Ревалю (Естонія) антанта вже навязала торговельні зносини з Росією. До Ревалю прийшли чотири транспорти (кораблі) з мануфактурою, машинами і хемічними виробами. Світське правительству має до розпоряджності 108 мільонів пудів збіжжя, 30 мільонів пудів сина, 23 мільонів пудів баробль і около 100 мільонів пудів сушеної ярини.

(Укр. Прапор.)

Союз італійських кооператив з соціалістами.

На кооперативному конгресі, який відбув ся недавно в Римі, прийнято постанову, в якій поручає ся управі кооперативу заключити союз з генеральною конфедерацією праці (професіональною робітничою організацією) і зі зєдненою соціалістичною партією.

Злук італійської соціалістичної партії, професіональних союзів і кооператив, є важною подією в розвитку визвольної класової боротьби пролетаріату. Італія іде по тій дорозі, що її перейшла совітська Росія і на яку вступила Франція створенем Економічного Союзу праці.

Італійський кооперативний союз заснований в 1886 р.; до нього належать: споживчі продукційні і ріжнічі кооперативи; союз числив в 1919 році 7429 стоваришень і злив мільона членів. Закладового капіталу має понад 130 мільонів, а річний оборот виносив більш чим 700 мільонів.

Філософське товариство в Петрограді.

ТАГАНРОГ, (Радіо з Москви). — В Петрограді організує ся своєбідне товариство філософів, яке взяло собі за ціль вивчувати філософські питання в зв'язку з соціалізмом.

Румунські соціалісти і мир з совітською Росією.

Соціалістична партія Румунії, видада перед пару тижнями з приводу мирових пропозицій совітської Росії маніфест, в якому виступаючи за загальним миром з натиском підносить, що неправдою є цюване воєнної партії про ворожі наміри совітської Росії супроти Румунії.

Мирова пропозиція вказує ясно, а ще більше іскрові телеграми з Москви, що совітський уряд виразно заявляє, що неправдою є, немовби вони силою оружя хотіли здійснити свої плани. І тому не правдивими є вісті, що совітська Росія готує ся до весняної офензи на Румунію і Польщу та що тому, щоб се перевести, ввели 12-годинний час праці.

Маніфест підносичи змаганя сучасного соціалізму кінчить ся сими словами: Тепер олігархія мусить вестися до політику, якої ми придержуємо ся. Вона нині змушена зійти зі своїх вузко егоїстичних класових інтересів, щоб запевнити мир, який дає її російській пролетаріат. Російському пролетаріату, який несе нам визвольні та спасаючі слова мира, пересилаємо наш братній привіт. Кличемо до нашої олігархії ще раз: Ми хочемо мира, мира, ще раз мира!

Німецькі незалежні соціалісти в обороні мадярських товаришів.

Німецькі незалежні соціалісти проголосили горячий поклик до німецьких товаришів, щоб вони прийшли з помічю своїм товаришам на Мадярщині. Відозва визнає до великих протестуючих віч проти біогра терору на Мадярщині та до грошевих збірок на поміч родинам помордованих і ув'язнених товаришів на Мадярщині.

Чеські соціалісти і Росія.

Чеська, соціална демократія одногласно ухвалила жадати від свого правительства негайного заключеня мира з Росією і признане совітського правительства; вислана до Росії всіх кваліфікованих сил, без яких можна обійти ся в краю, а також технічних сил; навзаяно зносин своєї партії з російськими комуністами і вислана в тій цілі окремої комісії до Росії; в кінці навзаяно безпосередніх торговельних зносин Чехії з совітською Росією.

Міжнародна соціалістична акція проти нового антантського союзу.

Як доносить з Лондону, англійська партія пильно, займає ся тепер предложенем бельгійських соціалістів, які звивають англійських і французьких товаришів на конференцію, на якій широко має бути обговорена справа майбутнього союзу між Англією, Францією і Бельгією. Бельгійське предложенє прийнято і конференція в тій справі відбуде ся ще в сьому місці в Лондоні. Англійська робітничая партія заняла явно вороже становище проти потрійного союзу, а французькі і бельгійські соціалісти повни годять ся з ними. Погляд їх в тій справі такий, що всяке предложенє старої антантської політики скорше доведе до нової війни, як до тривалого мира і що нова коаліція буде лише новою перешкодою для дійсної міжнародної організації. ("Вперед")

Упадок Відня.

Відень вказує убуток населення, о 200.000 до 250.000. Не іде тут тільки о жертви війни, але головно о виселенє з Відня. Досі черть мільона душ покинуло Відень. З того половина жінок. Наслідком того загальне число мешканців Відня обнизить ся до двох мільонів. Товарів у Відні також з кожним днем менше. Осередком середної Європи стає зате Прага.

Представник совітської Росії в Німеччині.

Представник совітського правительства в Німеччині — Колп, заявив, що Росія бажає негайно навзаяти торговельні зносини з Німеччиною. Зруйнований блокадею і війною край потребує негайно німецьких машин, вугля, ліквіра, а також німецьких фахових робітників, техніків і організаторів.

Перше всего Росія очидает з туюго кваліфікованих робітничих сил, між тим коли селяни не радо приймали би, німецьких колоністів. Що до вмішуваня у внутрішні справи Німеччини, то Колп заявив, що народні комісарі, в Росії як марксисті знають добре, що сусідня революція не дасть ся зробити. Росія мусить перекладати думати про себе. Не покидаючи віри в світову революцію, провідники російського народу знають, що жинженні інтереси сього народу вимагають менше краснорічності, а більше практичної реальної політики.

Убийники редакторів "Нерсав-и".

Військова команда в Будапешті арештувала убійників редакторів "Нерсав-и" Шомадя і Барча. Убийниками є барон Ненца і один офіцер, які належали до офіцерського корпусу в Одебургу. Нечуванна річ: убійників випущено на волю, тому що члени того корпусу і дві інші терористичні організації загрожали військовій команді, що урядять погроми, коли арештованих не випустять на волю!

Литва готова мирити ся з більшовицькими.

БЕРЛІН, 2. цвітня. — Телеграма з Ковна на Литві доносить, що ввиду того, що на литовській території нема тепер ніяких російських військ,

Діти в совітській Росії мають найбільшу опіку.

Повернувшись до Америки після свого дворозового побуту в совітській Росії відомий американський журналіст Дон Левін даєть ся на сторінках ньюйорського "Глобу" своїми вражіннями про совітську Росію. Між иншим він пише: "Єсли в родині народить ся дитина, то вона отримує безплатно медичну обслугу, безплатну одежину, коліску, молоко і все, що потрібне для дитини.

Головну увагу в совітській Росії звертаєть ся на дітви. В совітській Росії нема жадної ріжничі між дітвими буржуазії і дітвими робітників в змислі догляду над ними. До 16. року життя діти отримують безплатно харчі, навіть если родичі є в спроможі за них заплаати. Всі діти мусять ходити до школи, де отримують два рази на день поживу".

Японці остануть дальше на Сибірі.

ГОНОЛЮКО, 2. цвітня. — Японський премієр Гара оповістив урядово, що японські війська не будуть відкликані зі Сибіру, поки "положенє не стане ясним" — кажець ся в каблетрамі, яку одержала сьогдня тутешня японська часопись "Ниппу Джіджі".

Семенов забезпечує ся "на чорну годину".

МОКОГАМА, 20. марта. — Отаман Семенов, втікаючи з Сибіру, відіслав до Японії кілька мільонів доларів золотом. Революціонерам не вдало ся спинити останнього поїзду, який віз 1,250.000 доларів, належачих до сибірського правительства.

Кажуть також, що Семенов продав Японцям руди на суму 300.000 доларів.

Піддержка талантів в Росії.

ВЛАДИВОСТОК. — Радіо з Москви повідомляє, що народний комісар просвіти віс на потвердження ради народних комісарів проєкт про уділюване матеріальної помічи видним молодим талантам з наукової і артистичної області.

Переговори більшовиків з Німеччиною.

"Бюро Вольфа" доносить, що німецьке правительство рішило ся переговорувати з Віктором Колпом, якого вислало більшовицьке правительство з Москви йбито в справі вимини полонених. Вже натиск, який в офіційнім доносенні покладено на се рішенє німецького уряду, вказує, що тут річ не в справі вимини полонених, а в чімсь важнішим.

І дійсно, Колп, який тимчасом приїхав у Берлін, заявив в разі о співробітничови "Vorwaerts-y", що його місця не обмужуєть ся до справи полонених, але що він має за ціль, поладати головне бажанє більшовицького правительства, навзаяти з Німеччиною приязні зносини. "Vorwaerts" називає Колпа навіть "новомовимим заступником більшовицької Росії в Берліні".

Правда, годі се говорити про правильні дипломатичні взаємини між сими державами, хочби тому, що не заіменовано се німецького заступника в Москві. Одначе се тільки питанє формалістики. Суть справи в тім, що почала ся між ними правильна вимина думок.

Віктор Колп заявив: "Росія хоче як найскорше наладити з Німеччиною господарську вимину товарів, бо Росія, економічно ослаблена блокадею, потребує дуже німецьких машин, ліків, вугля, фаховців і організаторів. За се дасть сирі продукти. Товар за товар, не за грош".

За навзаянем взаємин з більшовицькими висказують ся всі політичні й економічно-фінансові круги Німеччини, — націоналістичні найбільш горячо. Екстремно-націоналістична "Deutsche Zeitung" домагаєть ся отверто "європейсько-азійського союзу" й визнає: Киньте всяку партійну політику, всякі сентименти, а робіть державну політику великих курфюрстів.

Робітники домагають ся випущеня Дебса.

ПАРКЕРСБЕРГ, В. ВА., 2. цвітня. — Стейтова Федерация Праці вислала привітну телеграму до Юджина В. Дебса, який знаходить ся у в'язниці в Атланта, Га. Телеграма мстить резолюцію, яку ухвалено на прикінці нинішнього засіданя стейтової конвенції тої федерації.

В. М. Роджерс, президент Федерация, оповістив також, що ухвалено резолюцію, яку просять президента Вилсона, аби помилував Дебса, а також аби надано амнестію всім політичним в'язням.

Литва готова мирити ся з більшовицькими.

БЕРЛІН, 2. цвітня. — Телеграма з Ковна на Литві доносить, що ввиду того, що на литовській території нема тепер ніяких російських військ,

литовське правительство є готове зачинати мирові переговори з Росією.

Сказано, що найважнішим мировим усьвієм, яке ставить Литва, є признанє незалежності Литви в її етнографічних границях, тобто в бувших російських губерніях Виленській, Ковенській, Гродненській і Сувальській.

Японці остануть дальше на Сибірі.

ГОНОЛЮКО, 2. цвітня. — Японський премієр Гара оповістив урядово, що японські війська не будуть відкликані зі Сибіру, поки "положенє не стане ясним" — кажець ся в каблетрамі, яку одержала сьогдня тутешня японська часопись "Ниппу Джіджі".

Семенов забезпечує ся "на чорну годину".

МОКОГАМА, 20. марта. — Отаман Семенов, втікаючи з Сибіру, відіслав до Японії кілька мільонів доларів золотом. Революціонерам не вдало ся спинити останнього поїзду, який віз 1,250.000 доларів, належачих до сибірського правительства.

Кажуть також, що Семенов продав Японцям руди на суму 300.000 доларів.

Піддержка талантів в Росії.

ВЛАДИВОСТОК. — Радіо з Москви повідомляє, що народний комісар просвіти віс на потвердження ради народних комісарів проєкт про уділюване матеріальної помічи видним молодим талантам з наукової і артистичної області.

Переговори більшовиків з Німеччиною.

"Бюро Вольфа" доносить, що німецьке правительство рішило ся переговорувати з Віктором Колпом, якого вислало більшовицьке правительство з Москви йбито в справі вимини полонених. Вже натиск, який в офіційнім доносенні покладено на се рішенє німецького уряду, вказує, що тут річ не в справі вимини полонених, а в чімсь важнішим.

І дійсно, Колп, який тимчасом приїхав у Берлін, заявив в разі о співробітничови "Vorwaerts-y", що його місця не обмужуєть ся до справи полонених, але що він має за ціль, поладати головне бажанє більшовицького правительства, навзаяти з Німеччиною приязні зносини. "Vorwaerts" називає Колпа навіть "новомовимим заступником більшовицької Росії в Берліні".

Правда, годі се говорити про правильні дипломатичні взаємини між сими державами, хочби тому, що не заіменовано се німецького заступника в Москві. Одначе се тільки питанє формалістики. Суть справи в тім, що почала ся між ними правильна вимина думок.

Віктор Колп заявив: "Росія хоче як найскорше наладити з Німеччиною господарську вимину товарів, бо Росія, економічно ослаблена блокадею, потребує дуже німецьких машин, ліків, вугля, фаховців і організаторів. За се дасть сирі продукти. Товар за товар, не за грош".

За навзаянем взаємин з більшовицькими висказують ся всі політичні й економічно-фінансові круги Німеччини, — націоналістичні найбільш горячо. Екстремно-націоналістична "Deutsche Zeitung" домагаєть ся отверто "європейсько-азійського союзу" й визнає: Киньте всяку партійну політику, всякі сентименти, а робіть державну політику великих курфюрстів.

Робітники домагають ся випущеня Дебса.

ПАРКЕРСБЕРГ, В. ВА., 2. цвітня. — Стейтова Федерация Праці вислала привітну телеграму до Юджина В. Дебса, який знаходить ся у в'язниці в Атланта, Га. Телеграма мстить резолюцію, яку ухвалено на прикінці нинішнього засіданя стейтової конвенції тої федерації.

В. М. Роджерс, президент Федерация, оповістив також, що ухвалено резолюцію, яку просять президента Вилсона, аби помилував Дебса, а також аби надано амнестію всім політичним в'язням.

Литва готова мирити ся з більшовицькими.

БЕРЛІН, 2. цвітня. — Телеграма з Ковна на Литві доносить, що ввиду того, що на литовській території нема тепер ніяких російських військ,

литовське правительство є готове зачинати мирові переговори з Росією.

Сказано, що найважнішим мировим усьвієм, яке ставить Литва, є признанє незалежності Литви в її етнографічних границях, тобто в бувших російських губерніях Виленській, Ковенській, Гродненській і Сувальській.

Японці остануть дальше на Сибірі.

ГОНОЛЮКО, 2. цвітня. — Японський премієр Гара оповістив урядово, що японські війська не будуть відкликані зі Сибіру, поки "положенє не стане ясним" — кажець ся в каблетрамі, яку одержала сьогдня тутешня японська часопись "Ниппу Джіджі".

Семенов забезпечує ся "на чорну годину".

МОКОГАМА, 20. марта. — Отаман Семенов, втікаючи з Сибіру, відіслав до Японії кілька мільонів доларів золотом. Революціонерам не вдало ся спинити останнього поїзду, який віз 1,250.000 доларів, належачих до сибірського правительства.

Кажуть також, що Семенов продав Японцям руди на суму 300.000 доларів.

Піддержка талантів в Росії.

ВЛАДИВОСТОК. — Радіо з Москви повідомляє, що народний комісар просвіти віс на потвердження ради народних комісарів проєкт про уділюване матеріальної помічи видним молодим талантам з наукової і артистичної області.

Переговори більшовиків з Німеччиною.

"Бюро Вольфа" доносить, що німецьке правительство рішило ся переговорувати з Віктором Колпом, якого вислало більшовицьке правительство з Москви йбито в справі вимини полонених. Вже натиск, який в офіційнім доносенні покладено на се рішенє німецького уряду, вказує, що тут річ не в справі вимини полонених, а в чімсь важнішим.

І дійсно, Колп, який тимчасом приїхав у Берлін, заявив в разі о співробітничови "Vorwaerts-y", що його місця не обмужуєть ся до справи полонених, але що він має за ціль, поладати головне бажанє більшовицького правительства, навзаяти з Німеччиною приязні зносини. "Vorwaerts" називає Колпа навіть "новомовимим заступником більшовицької Росії в Берліні".

Правда, годі се говорити про правильні дипломатичні взаємини між сими державами, хочби тому, що не заіменовано се німецького заступника в Москві. Одначе се тільки питанє формалістики. Суть справи в тім, що почала ся між ними правильна вимина думок.

Віктор Колп заявив: "Росія хоче як найскорше наладити з Німеччиною господарську вимину товарів, бо Росія, економічно ослаблена блокадею, потребує дуже німецьких машин, ліків, вугля, фаховців і організаторів. За се дасть сирі продукти. Товар за товар, не за грош".

За навзаянем взаємин з більшовицькими висказують ся всі політичні й економічно-фінансові круги Німеччини, — націоналістичні найбільш горячо. Екстремно-націоналістична "Deutsche Zeitung" домагаєть ся отверто "європейсько-азійського союзу" й визнає: Киньте всяку партійну політику, всякі сентименти, а робіть державну політику великих курфюрстів.

Робітники домагають ся випущеня Дебса.

ПАРКЕРСБЕРГ, В. ВА., 2. цвітня. — Стейтова Федерация Праці вислала привітну телеграму до Юджина В. Дебса, який знаходить ся у в'язниці в Атланта, Га. Телеграма мстить резолюцію, яку ухвалено на прикінці нинішнього засіданя стейтової конвенції тої федерації.

В. М. Роджерс, президент Федерация, оповістив також, що ухвалено резолюцію, яку просять президента Вилсона, аби помилував Дебса, а також аби надано амнестію всім політичним в'язням.

Литва готова мирити ся з більшовицькими.

БЕРЛІН, 2. цвітня. — Телеграма з Ковна на Литві доносить, що ввиду того, що на литовській території нема тепер ніяких російських військ,

СОЦІАЛІСТИЧНИЙ РУХ В ПОЛЬЩІ.

Кореспондент німецької "Berliner Tageblatt", Ледерер, висланий до Польщі, подає такі інформації про соціалістичний рух в Польщі:

Бувша "Соціалдемократія Польського Короівства й Литви", — з котрої вишла й глосна, покійна вже, дівка Роза Люксембург — злила ся з лівницею П. П. С. (польської партії соц.) й утворила польську комуністичну (більшовицьку) партію. Проти сеї партії стоїть давня П. П. С., т. зв. "революційна фракція". Програмові ріжничі між ними такі гострі, як між німецькими "соціалістами більшости" й комуністами. Польські комуністи виступають проти самостійності польської держави (?) й уважають себе тільки одною складовою частю, одним крилом російського більшовицтва, коли П. П. С. все ще вважає себе борцем за державну самостійність Польщі. Одначе й П. П. С. радикалізуєть ся. На останім з'їзді в Кракові наступило організаційне з'єднанє трох її відомків: П. П. С. галицької, привіслянської й познанської. Вправді вона все ще хоче, щоб соціалістичне правительство Польщі опирало ся на еої як представництві всієї нації, одначе домагаєть ся вже, "щоб робітничі ради взяли участь у ліквідації капіталістичного устрою".

Польська комуністична партія не може тепер розвивати отвертої публічної діяльності. Провідників її (м. и. головною з них Горювіца-Валевського) заперторено в тюрми, Модліні й у варшавському штабелю, її преса закрита, її робітничі ради не сміють збирати ся. Бо в Польщі виіковий стан. Се відбило ся на діяльність комуністів, які зрештучу в Польщі дуже сильні не були. Тепер їх діяльність обмежуєть ся до підземної пропаганди й видаваня відозв. Ся їх робота іде живим темпом. Вона стоїть у зв'язку з пропагандою російських більшовиків і має вплив на незадоволені слої населення. Бо задоволені виміковим станом проявив, феноменів того руху, не може, розумієть ся, задати самого руху. Він нуртує між міським робітничтвом і між безземельним селянством. З 23 мільонів населеня Польщі (без занятих областей чужих народів) 6 припадає на міста, а 17 на села. Важко сказати, який відсоток у тім убогого населеня. Цифри про фахові й політичні організації польських соціалістів властиво нічого не говорять. Бо ті організації шоймо творять ся. Політичні організації П. П. С. мають мати коло 100.000 членів. Та се непевна цифра.

Вже скорше можна би полагати на виборчих цифрах. Та статистики з виборів у Польщі нема. По 35 мандатах, які в соїмі має П. П. С., з чою 30% походить з міст, можна припустити, що яких 60% міського населеня хилить ся до соціалізму (тим більше, що комуністи збойкотували вибори).

Про селянську людинь є статистика проф. Буяка. Він відріжнє в ній три групи: 1. посідаюче селянство; 2. півпролетарське (дрібні посідачі нижше двох гектарів разом з сімєю) і 3. безземельні робітники. Другої й третьої категорії селянства в Познанщині мало, а в Галичині і в Польщі другої 2.100.000+1.360.000, третій 400.000+1.200.000. Разом з Познанщиною буде там убогого селянства 6 до 7 мільонів душ. Розумієть ся, не всі вони мають нахил до соціалізму, не кажучи вже про комунізм. Але більшовицький рух по містах може на слах викликати революційно-аграрний рух у тих слоях. О душтух мас борять ся більшовики і соціалдемократи, а крім них рухливі націоналістичні, головню клерикальні партії.

Стан сеї боротьби ще розмірно найкраще можна оцінити по фахових організаціях. Зразу були в Польщі три жидівські центральні фахових

організацій і чотири польські і національна, християнських робітничі, П. П. С. (у Галичині) комуністична, в Катовицях польська соціалістична, в Познанщині дві німецькі (до яких належало й польське робітничтво). В липні 1919 р. подучила П. П. С. своі три центральні з централею комуністичної, в її виділі сидить 11 комуністів і 23 с. д. На чої екзекутивні стоїть тепер Жулавський (брат відомого письменника). До сеї централі прилучила ся й фахова організація сільських робіт

Мери Мерси.

ЯК ФАРМЕР МОЖЕ ДІСТАТИ ВЕСЬ ПЛІД СВОЇХ ПРАЦІ.

(Продовжене).

ВАС ЗНОВА РАБУЮТЬ.

Коли Карл Маркс сказав, що товари з привади вимінують ся після їхньої вартости, він зовсім не думав, що коли ви продасьте тисячу бушлів пшениці одному чоловікові, котрий знова продає коштуєму, котрий перепродує комусь іншому, що продає третю або й четвертому купцюви — що всі ті зовсім безпартійні посередники додади якунебудь вартість до тієї пшениці. Але вони продають її з зиском.

Тому то власне, що ті спекулюючі купці не додади жадної вартости до фармерської пшениці, перший купець купив пшеницю від фармера понизше її вартости — або останній купець заплатив за нею більше чим її вартість.

Коли тільки ті спекулюючі купці не перепродували ті пшениці в складах для переховання, ані не пересілали, то они не додади або нічим не збільшили вартости тієї пшениці. Візьміть примір, в якому пшениці ані не зєнає ся в складах, ані не пересілає ся. В такому випадку перший чоловік, котрий купив пшеницю від фармера не додади жадної вартости до тієї пшениці, ані не додади її його коштуєму, ані його коштуєму коштуєму і т. д. і т. д.

Однак пшениця могла остаточно бути продана по п'ятьдесять центів більше за кожний бушель чим перший купець за нею заплатив. Ціна, отже, і вартість не є однією і те саме. Нагла воєнна потреба даної річи може спричинити її продаж (або викуп) значно вище понад її вартість. Зноваж наглий і несподіваний надмір в достарчуваню даного товару, або нагла зменшенє попиту, можуть спричинити продаж того товару понизше його вартости. Такі умовини панують нині на кожнім промисловім полю.

Але ми обговорюємо тепер ріжницю між ціною за яку фармер продає свою пшеницю купцювими асоціяціями а ціною, за яку вони продають її мелньникам консуєнтам. Ріжниця є велика.

Ми старали ся пояснити вам кілька сторінок тому назад, як то брокери, гуртові торговці, посередники, і т. д. і т. д., котрі взагалі є цілковито безпартійні нині в суспільстві, не продують ані товарів, ані жадної вартости.

Де, однак, нема ані монополії ні монополічних тенденцій, товари, пересічно взявши, вимінують ся після їхньої вартости. Се значить, що консуємент майже завжди купує товари після їхньої вартости. Він майже завжди дістає вартість за ціну, яку він платив; він дає золото, або щось йому рівновартне, представляє стільки ж, то тільки година кончевої суспільної праці, в заміну за товари представляючи такуж саму скількість суспільної праці.

Пшеничні брокери та пшеничні і інші збіжжєві спекулянти дістають свої зиски з вартости випродукуваної фармером, котрий сам обробляє свою фарму, або з вартости випродукуваної рєнтівниками фарми або фармерськими робітниками, позаяк ті продукти продають ся тим спекулянтам понизше їхньої вартости.

Один спекулянт купує кукурузу від групи фармерів по 40 центів і перепродує її другому спекулянту по 48 центів, котрий продає її третьому за 55 центів, а той врешті продає її мелньникові (котрий уживає її як сировий матеріал, з котрого, скажім, виробляє ся "корн-флейкс") по 60 центів.

Пересічно беручи, ті мелньники купують кукурузу після її вартости; всі ті спекулянти, або асоціяції, ніколи не бачили кукурузи, ніколи її не дотикали ся, не додади ані години вартости до неї.

Перший спекулянт, в сім випадку, купив кукурузу від продукуючих фармерів около двайцять центів понизше її вартости. Сими двайцятьма центами, котрі визисканю від продукуючих фармерів, ділять ся всі три спекулянти. Ніхто інший не зівстав обрабований лише дієйні продуєнти кукурузи.

Між капіталістичними фармерами панують такіж самі умовини як і на інших полях вкладаного капіталу. В Англії великі землевласники, або ділчі, не займають ся ріжництвом, ані не завідують ним. Они винаймають, або рєнтують свою землю капіталістам-фармерам. Капіталісти-фармери мусять дістати від свого капіталу пересічну рату зиску і ту суму, яку они платять як рєнт землевласникам, бо в про-

тивнім разі, коли їхній капітал не приносить би сего, вони шукалиб за іншим полем для вкладу своїх грошей.

Капіталістичні фармери наймають управителів фармів і купують фармерську робочу силу, для оброблюваня їхніх земель. Так само як той капіталіст, котрий, наприклад, вкладає свої гроші в пекарське підприємство або ткацьку фабрику, сі капіталісти-фармери мусять поділити ся вартістю забраною з праці робітників, з посередниками. Капіталіст-фармер платить своїм робітникам вартість товару, котрий они мають на продаж — себто силу, але він забирає їхні далеко вартішші продукти. Пересічно беручи, ті продукти продають ся послідному купцюви після їхньої вартости. Капіталіст-фармер ділить ся додатковою вартістю випродукованою фармерськими рєнтівниками або робітниками, брокером, спекулянтю, складовими компаніями і — може — з банкіром.

Дрібний власитель фарми, котрий працює поруч з своїми найнятими "руками", є експлуатуєчим капіталістом так далеко, як він платить своїм робітникам зарібу платню і забирає собі їхні продукти. Додаткова вартість або зиск, який він може добути, представляєть ся як ріжниця між тим, що він платив за робочу силу, удержуване машинерію, наприклад, податок і т. д. і ціною, яку він дістає за продукти своїх робітників.

В Америці асоціяції купців є часами так сильні і так компетно організовані, що они домагають ся так великої пайки з додаткової вартости випродукуваної фармерськими робітниками, що власитель фарми, рєнтівник, або садівник, або трюковий огорожник, не є в змозі задержати собі хоч трохи з тієї додаткової вартости продукуюваної його робітниками і перестає уживати своєї землі на пеканє такого даного продукту. Він мусить так робити, бо йому не остаєт ся нічого в запла-ту за його власну працю.

Сеї правди досвідчили многи дрібні капіталістичні садівники. Яблука гниють на землі в Мічигені і в многих других стейтах, позаяк комісійні дома і так організовані, що фармери плекають овочі не мають іншого ринку, а ціни, які їм дають за яблука або бросковині, є так низькі, що після оплаченя робітників з збиранє, сортуванє і пакованє овочів, власитель фарми не лишаєт ся не тільки нічого з додаткової вартости але й нічого за його власний труд.

(В слідуючім числі буде напечатаний новий розділ п. н. "Фармери з ріжних кляс").

З. И. Гусєнкі.

ХРИСТОС ВОСКРЕС?...

Христос воскрес? Ні! — Чуєш стони? Чи чуєш плач, брязкіт кайданів? Се брат наш стогне й шле проклони, Се плачуть дітий мільони, Забутих, лишених он там!...

Христос воскрес? О, лож людська! Жне ще Юда, жне й Пилат... У нилі правда пропадає... І руки кровю обгаряє На брата зло-повставшій брат.

Христос воскрес?... В тюрмі могильній За правду мучать там борщі... А сего світа план всесильний, — Кулак, богач, — собі обильно Палат настрів й двірці.

Христос воскрес? Ні! Ще за рано... Воскрєне він й зійде сюди, Коли настане довгожданий Великий день "обітований", — День побідителя — труда.

Коли отворим ми темниці, І проженемо палаців, У попіл світ Старий змінить ся, — Тоді новий світ озарить ся Під світлом радісних лучів.

Тоді замовкнуть стони й крики... Не буде більше горя слоні... І в світ наш правдою сповнить В людську сімю одну, велику, До нас тоді зійде Христос...

Переклав з російського, П.

З ЧИМ СОЦІЯЛІСТИ ІДУТЬ НА СЕЛО?

4. Яку політику вели аграрії?

І на волоній шкурі не сплєсав би усього того, в чому розходять ся інтереси аграріїв і селянства. Між одними і другими йде війна. Погляньмо ще трохи, яких способів уживають обі сторони, щоб з сеї війни вийти побідником. Одні з таких найважніших способів для аграріїв є держава і народ в темноті. До сего вони мають багато средств, а не пора тепер про них говорити. А не дасть ся вже закрити людям очі, бо промінь просвіти таки продруєт ся до селянства — вони старують ся його зблудити такими

видачками, як приміром ся, що селяни є аграрії.

Але вони мають ще багато інших способів. Аграрії — великі пани, а пани все ще мають велику силу і значенє. І от ми нераз маємо нагоду бачити, як вони використовують те своє значенє для своїх цілей.

От хочби таке: землі не прибуває, а народу щораз більше. В здорових відносинах ся надвиджа селянських дітний, для якої немає вже місця на землі, відпалає до міста і тут находить місце в промислі по фабриках, варєнях і т. д. А в нас? В нас

промислу нема майже ніякого, а заслуга се виключно наших аграріїв; для них є краще, як на селі остане багато рук без роботи, бо тоді робітників буде дешевіш. І тому вони не допускають, щоб промисл розвивав ся.

А хоче зайвий робітник вємігрувати за границю, де кращі умовини праці — тоді клячєть ся на поміч поліцію і його тамтуди не пускаєт ся.

А знаєте в який спосіб шруєть ся ціни на ріжнічї продуктів?

Дуже простий спосіб. Замикать ся границю охорононими митами. До держави не можна нічого привезти, доки не оплатит ся високою ми-

та. Розумієт ся, сей що привіз до нас щонебудь на продаж, мусить відбити собі в ціні також і се мито, яке мусить заплатити. І хоча би товар за границю був бої зна який дешевіш, то його тут мусить ся дорого продавати. А тоді аграрії користають із сего та продають свої витвори по такій самій або трошечки низшій ціні. Вони мита не плати-ли. Протиню, сей що в них купує, платить таке мито до їх кишені.

А хто найбільше купує? Сей кого є найбільше: бідні, робітні люди, селяни та міські робітники. Пани все дадуть собі раду — хочби треба й дороше заплатити — адже вони більше заробляють на високих цінах!

5. Чиж нема кому стати в обороні бідних людей?

Нєсправедливості, яка скрізь панує по цілому світі, вже здавна вдарила в очі чесних людей. Якаж се правда? Один має тільки що не знає що з сим робити, хоча він сам зовсім не працює. А другий працює гірко в поті чола — та не стає йому на чорний хліб. Чому одні мають за багато, другі за мало? З давна лонили собі люди над сим головою, та щойно соціялісти перші відкрили, де шукати причини такої несправедливости.

Вони так міркували: хто є найбогатші люди на світі? Фабриканти, обшарники-аграрії, купці, банкіри і т. п. Хто є набідніші люди? Сі, що не мають нічого крім сил до праці. З чогож живуть сі останні? З того що заробляють у фабрикантів, обшарників, купців і т. п., продаючи їм свою силу. А чимшо? Купувати чужу робочу силу? На те, щоб тамтін сі робітники працювали у їх фабриках, варєнях, ланях і т. д., щоби витворювали для них як найбільше, а вони опісля продадуть, чи перепродуть сі витвори з добрим зиском.

І соціялісти дали міркували: робітники потрафили би робити самі для себе і потрафити би самі продавати усе, що зробили би, та вони не мають на чім робити. Колись, як були дрібні ремісники то кожний робітник міг стати самостійним майстром. Як було землі подостатком, то кожний міг забирати, скілько тільки обробити потрафив. Та як позаводили машини до роботи, як земля вже всю розділили, треба було йти на роботу до того, хто мав машину і землю, а сей потрафив вже використувати своє положенє. Він казав робітникам: Хочеш мати з чого жити? Добре, працюй у мене. Ти працює скільки тільки зможеш, а я тобі заплачу за се стільки, щоб ти з году не вмер, — робітник працював. Він вже давно відробив се, за що йому власитель машини чи землі заплатив, та він робить далі і далі, доки вже зовсім не зможе робити. Власитель заплатив йому тільки частину того, що він заробив. Усе лишє, по відтученому коштів на машини, сирівєць то що — йде до кишені власителя.

В чому лежить корінь сего лиха напишемо в слідуючому числі нашої часописи.

Б. н. ("Земля і Воля").

В Челябинську і Красноярську.

ВЛАДИВОСТОК. — В Челябинську, починаючи від верєснє до сїчня, нагороджено в губерній два мільони і двіста тисяч пудів замороженого мяса. Йде велика заготовка ди-чі. Все для червоної армії.

ВЛАДИВОСТОК. — Совітське радіо повідомляє, що в Красноярському округі захоплено 17 поїздів з польським військом в числі п'ятьох полків, 16 армат і 20 тисяч крісів.

Розстріляли бывшего денікінського генерала.

ВЛАДИВОСТОК. — Совітське радіо передає з Харкова: Бувший командант "добровольчої" армії ген. Май-Мавєвський зівстав після засуду воєнного суду розстріляний за пиянство, спекуляцію і недбальство в службі.

НА ПЕРЕЛОМІ.

(Відєвська корєспондєнція до "Укр. Щод. Вістий".)

Побіда пролетарсько-селянської революції в Сибірі, над Жовтим, Білим, Балтійським, Чорним і Каспійським морями змінила революцію і на Україні на стільки, що з Українською Соціялістичною Радянською Рєспублікою почали числитися не тільки приятелі й невтральні особи й інституції, але й наизаклятіші вороги її з рядів власних щиро українських контрреволюціонерів. Боячи ся дальших побід соціялістичного ладу на Україні, вони роблять всеможливі заходи, щоби допомогти хоча би сусідній контрреволюції румунській і польській, боярській і шляхотській, утримати ся у змійшувині, подінути її на Україну. Сподіваючись, що контрреволюційні хвилі знова вєнесуть героїв петлюрівщини й петрушевичів на поверхню української політики й дадуть їм власть над українським народом, хоча би в ролі польсько-румунських чи й безпосередню французько-англійських доглядачів за українськими рабами. Історія ані українських міщанських героїв, ані їх прихильників і слуг нічому не навчила і не навчить вже, вони як були так і лишать ся фізичними й політичними короткозорими Малоросами, не тямучими своїх батьків, не дбаючи про своїх дітний. Вони мужицько-глитайську мудрість: "моя хата з краю, нічого не знаю" підєсли до висоти свого політичного ідеалу і з нею топтали і топчуть житєві інтереси широких українських мас і більшости робочого населєня України. Обіжники ся на німєцьких і російських конкрах і дворянах, вони хочуть привєсти до Києва польську шляхту, не розуміючи в своїй темноті, що ся шляхта не захоче їх навіть лакеями й жолами своїми тримати в Києві, що вона в своїй хижацькій злілости й жорстокости підє дальше малярських магнатів і просто садити не на палі яновельможних панів головних і другорядних отаманів і іншу "козацьку" старшину. Але на разі шляхотська Польща потребує їх услуг і готова терпіти їх у себе в львівських і в вєзницьких. Ласкавим панським словом, проголошує й дрібною заплаатою в марках, коронах і гривнях польської яновельможної вєводи старують ся перетягнути на свій бік люмпен-пролетарських українських політиків, перебуваючих все ще нїби в протипольській таборі. Тепер у Відні зіхали ся представники правих надніпрянських і наддністрянських партій і ведуть торг з Поляками. З Каміньця і інших околиць вони вже привєзли мандати й ухвали своїх "партій": хліборобів, народних демократів, трудових демократів, соціялістів самостійників, соціялістів-фєдералістів і соціялістичних змагати ся для зміцненя української державности до унії з сучасною Польщею. Вони вже мають зготовані друковані й ухвали, але покищо "радіть ся". З Великої України вони вєнесли сумний для себе досвід, що без чужої допомоги їм краще не зявляти ся перед власним на-

родом. Тепер такі самі вісти надходять і про настрої в Галичині. А жити дєсь треба, а гривні, марки, корони тануть. А нових вже лєди чи доведєть ся друкувати й мінати. І вони не без охоти цілуватимуть ласкаву польсько-панську руку, не без почутя облєкшеня переймуть нагай з сеї руки й за се нині чи завтра, а за тиждєнь, за місяць пролетаріят і селянство України прогонять їх шляхту не тільки з України, але зєдналиши ся з польським революційним пролетаріятю, із Польщі. Незабаром представництво Української Соц. Радянської Рєспубліки зявлять ся в Австрії і у Відні буде аж три українських посольства. Знаменним є відношенє українських студентів до сего переборщеня української державности. Осє їх революція в сїй справі. Вона говорить сама за себе й не потребує жадних пояснєнє.

Українське відєвське студєнцтво на загальних зборах 2. марта, 1920 по обговорєню сучасної політичної хвилі односторонє ухвалило:

"Уважаючи тепєршню переходову добу важною й небезпечною для долі українських народних мас і бачучи, що дотепєршні провідники української офіційної політики збили ся на манівці, зайшли в тупик і зовсім відокремилєсь від свого народу, українське студєнцтво підносить голос перестороги і жадає від всїх дїячів як петлюрівського так і петрушевичівського таборів: не продовжувати трагєдїю милої євєї-протинародної, а тим самим і протинаціональної політики, залишити свої варшавсько-одєсько-парисько-антантські протиреволюційні пляни й надїї, негайно зєнєсти ся з київським народним урядом Української Соціялістичної Радянської Рєспубліки, скласти на його руки свої агенди, поставити до його розпорядимости всі свої місїї і посольства, тим обєднати нарєштї всі українські революційно-демократичні сили і дати їм змогу без братовійчої вороженчї й боротьби працювати над близьким вже осєнєнем шєвєчєвського й драгоманівського ідеалу фєдератїї вільних народів, без хлана і без пана.

Сєй свій поклик студєнцтво зєвртає передовсім до ініціативної групи політиків, котрі починаючи від нині шикатимуть шляхів для виходу з утвореного не без їх вини тяжкого положєня значної частини українського народу, вимагаючи, щоби вони не вшли по лінії найменшого опору і не давали ані свого імені ані своїх сил польсько-шляхотсько-капіталістичній протиреволюційній і протиукраїнській державности, і жадаючи допущєня на їх наради представників студєнцтва для інформації і оборони означеного в сїй ухвалі напрямку української політики, впливаючого з соціялїдних і національних інтерєсів українських робочих мас".

За сю резолюцію голосувало сорок сім присутних студєнтів і студєнток.

робітної платні. В результаті сеї боротьби межі робітників і властителями було замєненє сїх фабрик.

Робітники не хотіли мовчати і рішлїи предприняти щонебудь в обороні своїх інтерєсів. Вони порадилєсь межі собою і рішлїи самі відчинити фабрики і пустити їх в рух на свої власні средства.

Але передє, чим здійснити своє рішенє, вони запропонували властителям передати спір на розгляненє "індустріальної дорадчої комісії". Властитель відкинув пропозицію робітників, сподіючись, що голод примусить їх піддатися.

Тоді робітники відчинили проти волі властителей фабрики і почали в них працювати. Своє рішенє робітники виконали в обдуманий спосіб. Вони не розбили дверей і старалєсь заховати все майже нетронутим і в повнім порядку. Коли відчинєно брами, робітники увійшли до фабрик і зяняли свої місця як попередно і почали робити так, як би нічого не случилось.

Над фабриками робітники вивєсли червоні прапори і почали працювати усєрдно днем і нічю з надзвичайною відданістю і трудолюбивостю.

Міський прєфект (голова) Турнира побачивши таке відношенє робітників до свого діла, скликав міську раду, котра в виду того, що брати Маджїні відмовились від арбітражі (переговорів), рішлїа сконфєскувати сі фабрики і віддати на публичну продаж разом зі всіми магазинами і інвєнтаєм, котрі належали до фабрик.

Тепер робітники збирають ся відкупити сі фабрики і мають намір працювати в них на комуністичних основах. Властителям не осталоє нічого іншого як лишє згодити ся на домаганє представників міста і сїм признати своє повне безсилє перед волею зорганізованих робітників.

Робітники хочуть тепер доказати італійським капіталістам, що вони є в стані самостійно управити великим підприємством. Буржуазні газети боять ся тепер, щоби і інші робітники не пішли за сїм приміром.

Робітничий рух в Італії ростє з кожним дєм. Клясєва боротьба перенєсла ся тепер на широкі поля кругом Феррари, де повівають тепер червоні прапори. Там шістьдесять тисяч землеробів проголосили страйк. В послїдних часах вибухи заворушеня в Венєдїзі, Травїзі і інших італійських містах.

В Мілані робітники вернули вправді до праці, але се не відбивши на політичнє життя провінції, де ростє тривога за завтрїшний дєнь. Загално взявши, як політичнє, так і економічнє положєнє в цілій Італії уважаєт ся критичним.

ПОШУКУЮ

свого брата Марка Трафєнчука і швагера Василя Кривохижого, оба із села Гібока, Буковина. Брат має перебувати в Шікаго, а швагер в Сейнт Джєн. Хто би про них знав або вани самі, то прошу писати на адресу:

A. Trafenchuk,
820 Victoria Ave
Regina, Sask.
(18)

ПОШУКУЮ

Дмитра Риштованюка, з села Сквєятиня, повіт Боршів, Галичина. Має перебувати в Вінніпєгу. Хто би про него знав або він самий, прошу зголосити ся на понизшу адресу:

W. Horoshok,
516 Queen St. W.
Toronto, Ont.
(18)

РОДИЧІ

пошукують свого сина Івана Маковєвичука, з села Шпінєвців, повіт Кіцмань, Буковина. До Канади приїхав 1912 р. і перебував тогоч року в Кемпорі і Келгарі. Хто би про него знав або він самий, прошу зголосити ся на адресу:

Wasyl Luciak
516 Queen St. W.
Toronto, Ont.
(18)

РОБІТНИЧИЙ РУХ В ІТАЛІЇ.

Недавно тому доносили галєробітничі безпорядки і що Неапль, Мілян, Турин і інші великі міста обняті генеральним страйком.

Газети не подавали про се подробиць, і мало ся вражєнє, що всі страйки зістали здалєні.

Але сі купці вісти, як тепер оказуєт ся, не дали повної характеристики всього того, що робило ся і що тепер робить ся в рядах робітничий поліції Італії. Італійські робітники не заперстали своєю боротьбу, а протиню, з великою завзятістю тримають високо свій класовий прапор.

В "Бруклін Іга" є поміщена цікава корєспондєнція, яка ма-

лає тепєршнє внутрішнє положєнє Італії, котра, після всїх відомостей, стоїть на передодні революційних подій.

Вся північна Італія обнята нескінчливими ся до тепер страйками і робітничими заворушенями. Не дивлячись на те, що страйки ведуть ся на ґрунті економічнє, вони все таки мають і політичний характер.

Спеціалний інтерєс представляє собою робітничий рух в Турині. Події, які мали там місце, є просто клясичні.

Ось що діяло ся в Турині: Брати Маджїні, які є властителями п'ятьох великих бабовняних фабрик, задержали ся з своїми робітниками ізза за-

UKRAINIAN LABOR NEWS.
Published semi-weekly under the
auspices of The Winnipeg Trades
and Labor Council -
c/o. Fritchard & McGregor Sta.,
Winnipeg, Man.
Subscription \$4.00 a year.
Telephone: St. John 1465

"УКР. РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
часопис для робочого люду —
виходить два рази в тиждень
закладом Видавничого Ресурсно-
Робітничого Права.
Передплата \$4.00 на рік.
Редакція за ототожнення не відповідає.
Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS
c/o. Fritchard & McGregor Sta.
Winnipeg, Man.

ХТО ВИНУВАТИЙ?

В Росії, за блаженної пам'яті царизму, чи то поїзд полетів з моста і побив тисячі людей, чи то казну обікрали, чи то пропали мільйони жертвова- на на голодних, то завше се закінчувалось тим, що винува- того ніколи не знаходили, а загал сміючись (гіркий то був сміх) говорив: "Стрелочник вбивав". ("Стрелочник" — найнижчий чин робітника на залізній дорозі в Росії).

На Україні, за останніх два роки, панове петлюрівці та петрушевичів заснували були свій загуменок, котрий назвали "державою". Натворили в сій "державі" директо- рів, диктаторів, кабінетів з президентами, старшинами з булавами, отаманів і пр. і пр. Позбигалися в той загуменок відпадки з царської облом- щини з ріжних чинів та був- ші царські шпіони, про яких то розказує О. Назарук, як та- кож позлазалися туди і недо- битки бувшої монархістичної Австрії, ріжні Красіві, Ерлі, Ці- ріхи та Вишнівці, котрі ізза власної вигоди не тільки по- натягали на себе широкі ша- равари з учурою та виштія сорочки, але десь за добу і вірші українські повичува- лись писати.

І роздулялася ся збирана та латана компанія по містах та селах українських. В голов- ній загуменку позакладали со- бі багато менших загуменків і кожний з них був собі ціри- ком в своєму загуменку, ко- жий мав окремий штаб і пра- вив на власну руку: дерли з селів що попало. В Камуші були навіть такий випадок, що з селянських делегатів, при- бувших до Камуші на селян- ський конгрес, здерли одежу і віддали козакам, а пізніше ці самі козаки відпродали ту одежу на місті назад тим са- мим селянам.

Панувала та братія — хотів не довго, але гучно. Загар- бала з банків мільйони народ- них грошей, купила за них редакторів, натурника - часо- писців, не тільки по загумен- ках, але й поза кордоном: у Відні, Парижі, в Німеччині і т. д. О. Назарук в своїй книж- ці "Рік на Великій Україні" сам признає ся, що він під- час сповнювання уряду цензо- ра впливав на редакторів, які приходили до него за субси- діями, щоб вони назвали своїх часописців позиміювали на більше патріотичні, за що ре- дактори зі свого боку домага- лись за се подвійної субсидії. Сі часописці співали похваль- ні гимни своїм покровителям, а вершарні німецько-австрій- ських генералів Красіві, Ер- ліві та Ціріхів, як також ро- сійських Грекових описували як "українських патріотів". Се- ляни, дивлячись на роботу па- нів з "камунецького загумен- ка, на чолі котрих стояв Пе- тлюра, говорили: "І хто його вибрав Петлюрою?" (Сі слова зачитовані дослівно з книжки О. Назарука: "Рік на Великій Україні"). Сі слова якнай- ліпше характеризують, як укр. селянство розуміло Пе- тлюру та як до него відно- силось.

Але всему буває кінець. Так сталося і з сумної пам'яті сею компанією. Царки ізза стар- шинства почали сваритись. Їхні прислужники побачивши "нагоду", почали красти каз- ну у своїх панів. Одним сло- вом: "Почалось!" Кожний ли- ше старав ся запустити руки в скарбонку, а діставши... дра- да за кордон, мовляв, пропа-

дайте з своїм загуменком. О- граблена ними армія ходила го- лодна, гола і боса. Побачив- ши таке діло рук своїх, "дик- татор" і "отаман", злякав- шись гніву народного, захопи- ли з собою останки золота і вночі, як злодії, пускають ся на втікача.

За кордоном з "місіями" та сама історія: хто спритніший, хто більше міг дістати і будь- те здорові; каже: подаю ся до дімісії... разом з грішми. Так зробив в Лондоні голова пе- тлюрівської місії Стаховський, так зробив в Італії Севрюк, Антонович, так роблять і ин- ші безіменні "герої" сеї скан- дальної-авантюри. Засушники сих місій по приїзді на своє місце, заступають місіюну скар- бонку порожню. Починаєт ся сварка вже не ізза чину а ізза грошей. Один на другого ви- казує, а той відлекуєт ся "аргументом": "а як той та то "розтратив!" (Не крав, а "розтратив!")

Цілі шпальти газет, осо- бливо віденських, заповнені сими "особистими порахунка- ми". Божевілье сих "дипломатів" дійшло до того, що в Берліні петлюрівський "ам- басадор" Порш проголосив "диктатуру". Він заявив ні- мецькому правительству, що- би воно без його дозволу не випустило до Берліна ні одно- го українського емігранта. Чо- му? Бо сі "емігранти", котрі тепер втікають з України, се недостатки сеї самої компанії і значючі всі "зделки" "амбаса- дора", кажуть ділитись з ни- ми. Треба відгородитись від небажаних гостей і "амбаса- дор" проголошує "диктату- ру". Тишкевич в Парижі справ- ляє бенкети в честь ріжних за- кордонних дипломатів та мі- ністрів, тобто — докінчує "у- країнську справу".

Так в передсмертній агонії доживає свої останні дні се "славна" зграя петлюрівсько- петрушевичівських "дипломатів"! Се її вже останнє по- драгання.

А запитайте: Хто сему все- мому винит? — "Стрелочник!"

Але кажуть "віденські" газе- ти, що на Україні завязалась організація "стрелочників", ко- тра поставила собі за ціль: "смерть всім злодіям "дипломатам!"

"Мабуть і "стрелочників" терпещ урвав ся...

Волинськ.

ДЕЩО З НОВИНОК.

Подає ся до "дімісії" "голо- ва" петлюрівської місії в Лон- доні Стаховський. Відздаю- чий не мав'кому передати гро- ший, тому забрав з собою.

Тепер є вже кому передати гроші (приїхав його заступ- ник), та нема самого переда- ча і не можуть його знайти, хотів він, виразно зазначив, що "подаєт ся до дімісії". Петлюра з Варшави вислав "метелика", щоб він виїхав "дімісію", бо на мапі такого міста, ані села, ані ліса не за- значено.

Хто би знав, що то за "ха- лепка" та "дімісія" та де вона находит ся, звольте зголо- сити ся до "преміера" без мі- ністрів і без держави Мазепи. Адреса: "Недавно виїхав з Ка- муші на Україну?"

Бувший "голова" петлюрів- ської "місії" в Італії Антоно- вич від'їжджає на відпочинок на острів Капрі...

Подивив ся фондами на у- країнських полонених в Італії...

Після віденської "Воли" прийшло між петлюрівськи- ми "метеликами" в Швайцарії до непорозуміння, котре закін- чилось "інцидентом, який ви- ник на ґрунті фінансових не- порозуміннь в Швайцарії між п. В. Кушніром і скарбником парижської місії п. Піль- ським", а який то інцидент закінчив ся — "травматични- ми повредженнями" для п. В. Кушніра", тобто по правосла- вному сказавши, п. Кушнір на- брав по морді...

А всему виною фонди...

Після "значного відпочин- ку", М. Ю. Шаповал розпочав (на папері) три великих пра-

ці: "Історію Української Ре- волюції", "Соціалізацію Жи- ття" і "Земельну Справу на У- країні".

То-то ширі та працюваті ті петлюрівські "урядовці"! Не вдало ся їм перевести "земель- ну справу на Україні" (від 15 до 40 десятин на селянина), то тепер старають ся пере- вести сю "справу"... на папе- рі. Разом з "земельною спра- вою" переводить Шаповал та- кож справу "Соціалізації Жи- ття" (!). Се новий винахід в і- сторії петлюрівщини.

Дорого обійшов ся украї- нському селянинові і робітни- кові сей новий винахід петлю- рівського урядовця!...

Віденська "Воля" багато розписуєт ся про "члена Ди- ректорії" Макаренка.

За "славних" часів "Каму- ньської загроди", Макарен- ка величали (як також кож- дого иншого члена Директо- рії): "член високої Директо- рії", тепер після того як Ка- муньськ "вимуфував ся" з У- країни, вже величають лише "членом Директорії".

Щкаво знати, як будуть ве- личити тоді, коли не стане фондів?...

Українські Соціал-Демократи і Соціал-Революціонери за радянською системою.

В другій половині січня від- булась в Берліні конференція української соціал-демократи- чної партії (власиво її правого крила, від котрого відійшли ті елементи, що прийняли ра- дянський принцип). Ся конфе- ренція взяла під ґрунтовну розвагу свою партійну такти- ку, і між иншим більшістю голосів прийняла теж радян- ський принцип як організацій- ну форму диктатури пролетарі- яту. Вибрала свій загранич- ний комітет, до котрого увій- шли між иншим берлінські петлюрівський "посол" Порш, бувший петлюрівський "міні- стер" Вітик і ин. Ухвалила ор- ганізувати в Берліні своє ви- давництво партійне і поручила його технічне ведене П. Ді- душкови.

Партія українських соціалі- стів революціонерів відбула свою конференцію в Празі в середині лютого. В ній крім членів партійної законордної делегації, вибраної централ- ним комітетом, взяли участь та кож члени партії, як бувший "міністер" М. Шаповал і бувший подільський комісар Кондра- шенко. Конференція прийняла справоздане з дотеперішньої діяльності заграничної деле- гації (котру представляв з по- чатку сам один М. Грушев- ський, а потім ще і Ісаевич). Обміркувавши ситуацію украї- нської і світової, конференція прийшла до переконання, що партія повинна твердо стояти на засаді влади рад, котру прийняла її фракція на Трудо- вому Конгресі в Києві рік тому, але не вводила її в інтересах держави спільности з соці- ал-демократами, котрі тоді сую засаду оборонявали.

Після сього, в останніх днях лютого в Відні відбулась спільна нарада соціалістів-ре- волюціонерів з лівими соціал- демократами (групи Винни- ченка і тов. в Відні) для обед- нання в оден "радянський блок" тих українських партій, які стоять на засаді "влади рад". Таке обеднане між соціал-революціонерами і лівими соціал-демократами освячено; протокол блокво- умови появил ся вже в газеті "Нова Доба", що виходить у Відні як орган лівих соціалі- стів, або вірніше — комуні- стів. Повзятю також заходи, щоб конче звязатись з радян- ськими українськими партіями, які працюють на Україні (ко- муністами, боротьбістами і соціал-революціонерами).

(За старокремлемі газетами.)

Большевики заняли Владикавказ.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ, 3. січня. — Тут доносить, що російські большевики заняли Владикавказ, важний торго- вельний центр на Півднєвказ- ю в області Терського Війська.

НАЗАРУК ПРО ПЕТЛЮРУ І ЙОГО ОКУРЖЕНЄ.

(3 книжки О. Назарука п. н. "Рік на Великій Україні".)

"Придніпрський" (петлю- рівський) уряд представити тяжко. Складав ся він з Ради Міністрів і з Директорії (але вже без Винниченка й Андри- евського). В склад Директо- рії входило трох людей: Пе- тлюра, бувший с. д., Швець, с. р. і Макаренко, представ- ник залізничників, безпартій- ний. Властиво диктатором Ди- ректорії був Семен Петлюра, що не церемонив ся з това- ришами по відході Винничен- ка (до того часу Винниченко мав абсолютну перевагу над ним). Петлюра, літ около 38, сухий, середного росту, з ви- гляду симпатичний; освіта: я- кийсь російський духовний се- минар і короткий час філозо- фічного факультету у Льво- ві яко надзвичайний слухач; в правильному війську яко боевий старшина ніколи не служив. Робив усе вражінє чоловіка слабого, але на гріш не лакомого. Говорив без за- пау і не ясно, — як дипло- мат старої школи. Від часу, як я з ним розстав ся на увівер- ситеті аж до часу стрічі з по- чатку повстання знав я замало його розвиток, щоб судити, чи спосіб його говорення був наслідком слабого знаня чи обережності. В часі війни, а саме з початком 1915 р., коли я був у Стокгольмі, висланий туди інформувати скандинав- ську пресу "Союзом визволє- ння України", комуникував ся я з ним листовно (він був тоді в Москві, здаєт ся при цензу- рі листів, або при постачаню) (Значить, в 1915 р. Петлюра був на царській службі. — Ред. "У. Р. В.") й одержав від нього досить великий лист. З нього було видно, що Пет- люра був тоді проти німець- кой орієнтації (лист сей при- слав я "Союзом") і він буде в його архіві). Уже тоді підчер- кував Петлюра, що між украї- нським народом по обох бо- ках Збруча є прірва. До Гали- чан відносив ся все якось не-

виразно, і млісто. І не заки- дав їм нічого (як се робив Винниченко) і ні любив їх ані не любив. Сильної індивіду- альности не було в ньому чу- ти; бодай я не відчував її ні- коли. Спори закінчував усмиш- кою, яка вказувала на недо- стачу аргументів. Особливо супроти Винниченка він їх не мав і як був противної думки, то говорив: "Військо так хо- че". Аргументація його в ріж- них дискусіях була все слаба, непереконуюча. Але в украї- нську справу вів, навіть тоді, коли все валилось і коли всі тратили віру. В кожій його бесіді без виимки приходи- ли слова: "Я певний, я глибо- ко переконаний в сьому" і т. д. І та віра, якої він, зрештою, зааргументував не вмів, була найлучшим у нього. Найгір- шим його брудом вважаю те, що сильно любив "приїждіти по клошій ся". Через се відтру- чивав від себе всякі твердіші характери, яким через уста не переходив титул "Батьку!" Згодом усунули ся з його о- круження майже всі люди з ро- зумом і самопашаною. Оста- лось при ньому двох-трох лю- дей, з якими можна було го- ворити. Але й вони ледви ви- держували в тій атмосфері. Про се знаю від одного з них, який жалував ся мені на се багато разів, при чім я все наклонював його, щоб держав ся, доки може. Решта окру- женя Петлюри почала діста- вати якогось преторіяньско- незаристичного завороту го- лови до той міри, що непри- емно було говорити з ними, тим більше, що були се лю- ди переважно з малою осві- тою й величезною зарозумі- лостю; якісь квадратні мане- жинські люди, до яких шкода було кожного слова. Переко- нати їх в чім небудь було труд- но, а як навіть удалось се ко- жись, то все одно: нічого лу- тнього вони не в силі були ви- конати.

ЩО ТО Є ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНИЙ СОЦІАЛІЗМ.

Слово соціалізм — се слово зі зростаючим значенєм. Сім- десяті вісім літ назад під сим словом розуміло ся майже всеяке змагане до лучшого усильного ладу і тоді справ- ді так було, що стільки було родів соціалізму, скільки бу- ло соціалістів. Коли-б нині ви- словив ся хто так само про соціалізм, то сим виказав би хіба свою дурноту або злобу. Як недавно на- писав професор Веблен в Quarterly Journal of Econo- mics, соціалізм, який нині на- пуває одних надіями, других страхом — се соціалізм школи Маркса. Ніхто серіозно не бе- ре на увагу жадного иншого так званого соціалістичного руху, ані ніхто серіозно не бе- ре ся критикувати або збива- ти теорії инших шкіл соціалі- стів.

Первісних соціалістів вважа- ло ся звичайно за нешкідли- вих мрійтелів. Однак, як ска- зав поет Ловел "сприйміть, якій мрії народи, мовляють ся". А причина, чому вони сповня- ють ся, є ся, що мрії народів є прямиим наслідком економіч- них змін в житю народу, змін, які вимагають нового способу думаня, коли сей народ має приспосібити ся до нових від- носин, аби вижити.

Задачно дев'ятнадцятого століт'я по цілм світі, головню в Америці було найти нові і науричі способи праці, при помочи яких вийшло ся сили природи до послуги людям. Успіх, з яким удало ся се зро- бити, вправляє всякого в по- див, хотів і звисний він кож- дому. Людська праця у ріжних галузях продукції є нині де- сять раз видатніша, чим була, коли наставало дев'ятнадцяте столітє.

Однак, люди, що працюють, задевши чия житю достатній- ше, а при тім без міри менше є забезпечені, чим були їх предки, що жили сто літ то- шю назад. Натомість люди, що

мають власність, помножили своє майно і збільшили свою силу з тим самим безмежним розгоном, з яким зростає про- дукція багатств світа.

Тепер робітники прийшли до сего, що бачать, що одно- му-виходом для них є з'ед- нати ся, як кляса, в цілі пере- брання в свої руки державної власти та перебрание на свою клясову власність тих багатств, які виробляють. Інтернаці- ональний рух робітничої кляси в сім напрямі називає ся соціалістичним рухом.

Рівночасно великі капітали- сти та їх інтелігентні наємни- ки бачуть перед собою ще ясніше, чим робітники, не- мивного боротьбу. Вони дуже добре видять, що соціалізм — се не мрія, що се факт, з яким треба числити ся.

І ось маємо боротьбу кляс. Можна хотіти, аби її не було, та саме те бажане не робить жадної ріжнїці. Скорше чи пізніше треба буде стати по який стороні, або з клясово- робітничою у боротьбі за соці- алізм, або з маєтною кля- сою в боротьбі проти нього.

Задачно сеї статі є дати ко- роткий образець ідей, голоше- нних соціалістами, ідей, що є признані інтернаціональним соціалістичним рухом у всіх краях світа.

ЧИМ ПОЯСНИТИ ЛЮДСЬКІ ПОСТУПКИ?

Підставою цілої літератури інтернаціонального соціалізму є принцип, звисний у своїх ріж- них фазах як економічний де- термінізм, історичний мате- ріалізм або матеріалістичне ро- зумінє історії. Сі імена може й звучать тяжко, та сама те- орія є дуже проста, така про- ста, що читач може дивувати ся, чому її треба було аж від- кривати, або чому хтось міг був в неї сумнівати ся. Будь- що будь ся теорія у замітно розвиненій формі була пер- ший раз висловлена в "Кому-

ПОГЛЯНЬТЕ НА НАШУ ВИСТАВУ ПРЕМІЙ
НА 856 MAIN STREET.
УЖИВАЙТЕ

Щаліть купони і мадайте листи премій в РУСЬКІЙ КНИГАРНІ, під ч. 850 MAIN ST., WINNIPEG, MAN.
The ROYAL CROWN SOAPS Ltd.
654 MAIN ST.
PREMIUM DEPT.

ністичним Маніфесті" Карла Маркса та Фридриха Енгельса, виданим 1848 р.

Під нею розумієт ся ось що: "Люди, щоб жити, — мусять їсти, а щоб жити у кліматі таким, як в північних частях Злучених Держав, або в Канаді, то мусять мати одіне, мешканє і опал. Се відносить ся не лише до наших часів, але й до тисячів літ перед на- ми. Отже без взгляду на те, чим люди між собою ріжняться, всі вони є подібні до себе тим, що всі хочуть річий, які називаємо конечними до жи- ття: Бо хоть би й вродила ся яка дитина без сего-сильного бажаня, то певна річ, що така дитина погнбала-б, поки-б до- стигла віка, коли могла-б ви- дати на світ свої потомки, а кожда дитина одиличує в вели- кій мірі бажаня родичів.

Так отже люди хочуть всіх тих конечних річий. Однак, вони не все були в стані здо- бути їх собі в той самий спо- сіб, а спосіб в який вони здо- бують їх, витворюєт всі ріжні онції в світі у їх способі думаня майже про кожде діло.

На лримір у стейті Ілінойсі шістьдесят або сімдесят літ тому назад спосіб, в який та- мошні люди заробляли на жи- те, був такий, що йшли на державну землю, брали гом- стед, який по вложеної дрібкі праці ставав їх власністю і зачинали управляти кукуруд- зу. До сего не треба було експенсивної машинерії, там не було й залізниць; їх робота не була продуктивна в порів- наню з теперішньою, однак, що вони витворили, те вже було їх. Отже звичайно вже так було, що коли хто хотів працювати, то міг жити в до- статку і остаточно збити ся- кий-такий маєток; природно отже треба було думати; ще- коли находив ся тоді якийсь чоловік, що з'являв убогим, то се була його власна ви- на, бо він або не працював так тяжко, як другі, або мар- нував те, що заробив.

Нині "правунки тих самих фермерів у многих випадках працюють на вір своїх праді- дів, однак, відносини для них стали ся лекші. Побудова- но залізницї, повідумувано машини, які роблять переваж- ну часть роботи, яку колись роблено руками; мільйони ро- бітників, що не мають куска землі, зяйшли у Стейті і ріж- ними способами вимінюють свою працю за поживу, яку фермери витворюють. Оттак тепер тим щасливцям не ко- нечно треба так тяжко працю- вати, як працювали їх праді- ди. Вони вже можуть вирен- тувати свою землю та жити з праці рентників; вони вже можуть продати свою фарму а за гроші купити в однім чи- другим виді сі знарядя, які безземельний робітник мусить вживати, і так жити з праці безземельних робітників. Всеж таки зовсім природно з їх сторони є держати ся думок своїх прадідів, думок, які ко- був в неї сумнівати ся. Будь- що будь ся теорія у замітно розвиненій формі була пер- ший раз висловлена в "Кому-

подостатком, аби жити вигід- но, то се тому, що він лінійний і марнотравний, і що лиш сим добре ведеть ся, котрі є ужи- точні суспільству.

Та рівночасно між великими масами народу, який не був такий щасливий, аби мати тут ранше своїх прадідів, пови- ростали нові погляди на світ. Сі маси прийшли до переко- наня, що помімо їх тяжкої праці, їм не дістають ся-сі без- межні маєтки, які вони витво- рюють; вони пізнають, що се щось не так, як повинно бути, хотів і не знають, що іменно є не так; вони невдоволені і готові до бунту; скоро-б лишє пізнали причину лиха. Соціалі- стичне може пояснити ім сю причину.

Через увесь протяг історії спосіб, в який люди здобува- ли поживу, впливав на формо- ванне їх думок. Зразу їм було так тяжко добувати по- живу, що не було коли думати про нічо инше. Часом по- живи було так мало, що о- дин другого мусів їсти, а то найбільше розвинені племена мусили-б бути вигбити. В ту пору людодістю було "праве- не", бо воно було в найлуч- ший інтересі суспільства.

Постепенно люди привчили ся прикладати до землі свою працю і в сей спосіб з того самого кавалка землі добува- ти для себе більше поживи, чим коли давніше. Тоді по- казало ся, що то "недобре" їсти вивяз, забраних на війні в полон; "доброю" річю ста- ло заставляти їх до праці на тих, що їх зловили. І від тоді поступ людства приписуєт ся, бо вже повстала кляса людей, яка мала вже думати не лиш виключно про те, як дістати поживу на сїдуочий день а- бо на сїдуочий рік; вони вже могли сїлувати свої уми до повнішого завоюваня землі. Сентименталісти кажуть, що невольничтво було страшенно недоброю річю, соціаліст ка- же, що невольничтво було в свої часи доброю річю, але ті часи вже проминули.

Тепер по раз перший в істо- рії світа, сила чоловіка над природою дійшла вже до то- го степеня, що коли-б по ро- зумному розділити працю всіх людей на пересічно дві-три години денно, то се не лише, що вистарчило би для всіх, але ще й було би за багато.

Большевики мають триста мільйонів в золоті.

ВАШІНГТОН, 3. січня. — Урядники департаменту ска- рбу одержали сьогодні вістку, що совітська Росія має у сво- їм скарбі \$300,000,000 в золо- ті. Та вістка оснуєт ся на доносеннях зі столиці нестраль- них країв.

Ті великі засоби золота мо- жуть бути ужиті на закупно сирих матеріялів з инших єв- ропейських країв, бо імпорті легких важних товарів значно поменшили ся через зникаючу вартість російського рубля.

РІЖНІ ВІСТІ.

ФРАНЦІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ ВІД РОСІЇ ЗАПЛАЧЕННЯ ЦАРСЬКИХ ДОВГІВ.

Красін каже, що Росія не віддасть нікому старих довгів.

ПАРИЖ, 2-го цвітня. — Предложено президента Вилсона про зняття блокади з Росії і відновлення торгівлі, азістало прийняте неприхильно французьким правительством, яке рішило не входити в жадні зносини з соювітським правительством, доки воно не признає 26 мільярдів франків довгу, котрий завинила стара Росія французькому правительству.

Слідше замітити, що Франція заручилась обіцянкою Англії, Італії і Японії не підприємати нічого такого, що йшло би проти її інтересів. Підчас переговорів, які розпочалися в скорім часі межі Росією і союзниками в Лондоні, французькі делегати будуть настоювати на сповненні їх домагань. Красін, представник соювітської Росії, заявив, що його правительством не сповнитись сих домагань, так як Росія давно вже покінчила всякі рахунки з минувшіною.

Тут надіють ся, що заява Красіна вплине на судбу переговорів про відновлення торговельних зносин з Росією. Для американських підприємців нинішня Росія є тепер широким полем, на котрім можна розвинути свою торговлю. Совіти признають, що вивіз із Росії під теперішню пору буде утруднений ввиду неормального транспортційного руху.

Франція не продукує тепер достаточного навіть тільки, щоби могла заспокоїти власні потреби і тому не може вивозити до Росії нічого.

Совіти будуть платити за все золотом. Беручи під увагу, що одиницями краями, які можуть надіяти ся на торговлю з Росією є Англія, Америка і Німеччина, слідше признати, що і золото з Росії піде тільки в ці краї.

Се власне і заставляє Францію настоювати на тім, щоби Росія заплатила Франції золотом всі довги в сумі 26 мільярдів франків. Франція винна гроші союзникам і тепер хоче російськими грошми забезпечити виплату своїх довгів.

Сподіють ся мира з Англією.

МОСКВА, 2-го цвітня. — Російський соювітський міністер заграничних справ Чічерін заявив сьогодні кореспонденту лондонського "Дейлі Експрес" у, що наближається ся мир між соювітською Росією і Великою Британією. Він сказав: "Годуб мира літає тепер між Росією і антантою, особливо між Росією і Великою

Британією. Назначено урядову делегацію, яка буде репрезентувати кооперативні товариства в переговорах з антантою. Делегація є уповажнена переговорювати не лишень в торговельних але й в інших справах.

Комісія є під проводом Красіна, першорядного бизнесмена, який виявив свої здібности в кермованю доставою засобів для російської армії, з чого вивязав ся знаменито неадекватної залізничної обслуговки.

Йому є придані досвідчені знатоки в справах фінансів, машинових, ткацьких, гірничих та інших індустрій. Большевики придержують ся засади, що світ є економічною одиницею, та що всі інтереси стоять у взаємній залежности. Ми потребуємо інших, а інші потребують нас.

Делегація має завдання історичної ваги. Тут є нагода зробити добро для великого числа людей.

Літвінов (який переговорював з Британією в Копенгагені) буде також в делегації. Він буде займатись політичними справами, Красін економічними.

З огляду на факт, що Велика Британія займає центральне становище у світових справах і її вплив є загальний, можна припускати, що й інші капіталістичні правительства стануть наслідувати її становище супроти Росії."

Винішли на страйк в обороні арештованих.

ПІТСБУРГ, Кен., 13-го цвітня. 95 процент робітників в копальнях вугля в стейті Кенсасі винішли на страйк, аби задемонструвати свій протест проти уривання їх президентом Александра Говата і 23 інших окружних урядників юні.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "УКР. РОБІТНИЧИХ ВІСТІЙ"

Table with names and amounts: Д. Іванчук, Монреал \$10.00; Д. Петраш, Бойсейвін 10.00; З. Бушового відділу У. С. Д. П. в Брул-майнс 10.00; Д. П. в Тімінс 9.00; Ф. Ішук, Фейрлайт 5.00; Д. Пронок, Едмонтон 5.00; С. Грекул, Ірковойс Фолс 5.00; Ф. Турчин, Вінніпег 5.00; В. Салонський, Кемлупс 5.00; А. Єванчук, Кемлупс 4.00; З. продажі образа "переміди" з бушового відділу У.С.Д.П. в Транскона 3.00; І. Соколов, Вегревид (збірка) 3.00; Тео. Кричун, Монреал 3.00; І. Пундик, Осаге 3.00; С. Батрин, Монреал 3.00; М. Місюрак, Вінніпег 2.00; О. Малнський, Едмонтон 2.00; Ів. Семняник, Тімінс 2.00; М. Лазаренко, Гардвил 2.00; М. Блек-Кемлупс 2.00; В. Ткач, Вінніпег 1.00; В. Семенюк, Інтер'л Фолс 1.00; Ів. Сорочка, Вінніпег 1.00; Ол. Кунька, Вінніпег 1.00; І. М. Бандура, Кагаїн 1.00; Д. Побережний, Монреал 1.00; М. Курка, Йонкерс 1.00; Е. Леснічук, Сулбури 1.00; П. Андрусик, Вінніпег 50.

Виніпег, Ман.

Тов. Стефан Галандзій зібрав на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістий" \$8.00 від слідувачих товаришів:

Table with names and amounts: С. Галандзій \$2.00; Ф. Дик 1.00; І. Шелегей 1.00; В. Романовський 1.00; К. Шелегей 1.00; Д. Слобода 1.00; Д. Лазечко 1.00.

Виніпег, Ман.

Щоби піддержати свою робітничу часопис, Драматично-співачий Кружок при Укр. Роб. Домі відіграв другий раз штуку "За правду і волю народа" і віддав увесь чистий дохід з сего представлення на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістий".

З продажі тикетів було \$341.00; Розходу було 34.00; Остало ся чистого приходу на пресовий фонд \$306.38

Редакція і адміністрація "Укр. Роб. Вістий" складає ширшу подяку так товаришам і товаришкам з Драм.-співачького Кружка за їх ширшу працю, якої вони доложили в згаданій виставі, як рівнож і Музичний Банді товаришів односельчан з села Васильковець, котрі під проводом т. П. Угринова пригравали на павзах штуку і відказались взяти за себе бодай маленьке винагороджене. Честь Вам всім, товариші, що підпомогли своєю робітничу часопис!

Ангусвілль, Ман.

Дорогі Товариші!

В залучено посилаю Вам \$76.00 на "Роб. Вісти". Зложили слідуючі товариші: Ф. Ковальчук \$50.00; І. Губенський 20.00; А. Ковальчук 5.00; Т-ка Саф. Ковальчук 1.00.

Разом \$76.00

З тов. привітом, Антін Сивак.

ПОВІДОМЛЕНЕ.

Оттава, Онт.

Отсим повідомляю всіх товаришів і симпатиків робітничого руху в Оттаві, що 30-го цвітня 1918 р. я зібрав від вас на пресовий фонд нашої часописи \$22.50, але не всієї тоді вислати до Виніпегу, бо був разом з іншими товаришами арештований і засланий до кемпи воєнних плітників в Капуксейсінг. Вийшовши на волю, відіслав сі гроші на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістий" і прошу вибачити, що не проголосую кожного імені з осіб, бо всі записки і документи зістали того часу поніщені і я їх не маю і не памятаю.

Ваш в борбі за кращу долю працюючого люду, Петро Гайдейчук.

Вперед, Товариші!

Ванкувер, Б. К.

Хвальна Редакція!

Прошу помістити в "Укр. Роб. Вістях" імена жертводавців, котрі зложили на пресовий фонд "У. Р. В."

Table with names and amounts: М. Слобідник \$5.00; І. Ганущак 5.00; Г. Олійник 5.00; А. Карпуськ 5.00; І. Томяк 2.00; П. Лутчак 2.00; Я. Барський 2.00; Д. Перейма 2.00; І. Бойчук 1.00; В. Драган 1.00; А. Гагалюк 1.00; М. Костинюк 1.00; Марія Костинюк 1.00; І. Іванчук 1.00; П. Вакалюк 1.00; Т-ка Р. Ганущак 1.00; Тео. Шастків 1.00; В. Даскал 1.00; Н. Р. Стефанець 50; І. Стефанець 50; М. Ф. Філюк 50; Н. Оробець 50; С. Слобідник 50.

Разом 40.50

Передплата на "Укр. Роб. Вісти" 4.00

Разом \$44.50

Повисше подані жертводавці викликають всіх українських товаришів до складання такої (або можности і більшої) суми з кожної місцевості, де живють укр. робітники і робітниця.

Льокат!

Хвальна Редакція!

Прошу помістити в нашій часописі моїх кілька слів про те, що тут діється у нас на Гілкред. Дня 29. марта менеджер копальні, Стівенсон, видав відозву, що ті що носять при собі картку від О. В. Ю., будуть відправлені з роботи. З адоволенням хочу заявити, що до роботи явило ся всіх людей п'ятнадцять, різної народности, а між ними знайшлось і чотириох "наших" патріотів Українців. Між ними є також один давний зайдий "соціаліст" і бувший секретар відділу У. С. Д. П. Імена сих людей слідуєчі: Юрій Фроляк з Карлова, Николай Кибіч з Княжа, Дмитро Куркул з Княжа, всі Галичани і один Буковинець, Томаш Гакман з Валава. Як бачимо, то на Гілкред маємо славних "борців" за кращу долю робітничої класи.

Думаю, що ви, нещасні робітники, повинні залишити ту роботу, та стати в ряди по нашій стороні, бо тою роботою не збогатитесь, а лише зробите ганьбу собі, своїм дітям і своїм родичам. Не слухайте капіталістів, що вони вас підмовляють, вони мусять се робити, бо вони з вас живуть. Вони говорять вам, що як станете по нашій стороні, то stratite роботу, а чи не бачите, що нас сотки stratили роботу? Але що буде соткам, то буде і одиницям. Відзнавсь до всіх Товаришів на Кров-нест-неє і поза, щоби стримати ся від призиду сюди до роботи, бо тут льокат требае дальше. Як всьо уложит ся добре, то дамо відозву до наших робітничих часописів!

Здоровля товаришів, в борбі за кращу долю, Углекоп.

РАБИ.

Довго двигали вони на своїх костистих спінах ті безумні тягари. Без наріканя угинали ся під мішками з тинлим, воночним піском. Мовчки, під ударами нагайок, ішли під землю за залізом, щоби з нього самим собі скувати тяжкі кайдани.

То було страшне, зачароване коло, але вони мовчали. І не раз почули вони, що носі їх пустили кігті, кріпкі кігті. Вони впили ся в них, вростали все глибше і глибше, живлячи ся кровю, а нівечучи всьо.

І тоді широкою філею розлізла ся глухий гомін недоволення. Вони заговорили. З початку слабій їх голос ставав чимраз повновзвучнішим і сильнішим. А деякі сміливіші співали: "Брати, вперед! Киньте по-равним мішком давних гнилич дірну трусливість разом з ді-

401 Selkirk Ave., Phone St. John 1772 Winnipeg, Man.

ОФІС І МЕДИЧНА ЛАБОРАТОРІЯ під управою добре знаного загалоу

Д-РА КАЛІЧМАНА

котрий доповняв своє знане в славних клініках в Нью Йорку, спеціально на хороби венеричні, мочово-полові і скарпі, а тепер повернув назад до Виніпегу.

З собою привіз випробовані машини до лічення скарпних хоріб, прищів і викидів по лиці і тілі, випадане волосся і т. д.

Лічене скарпіа посліною методою "салварсена", котра лічить скоро і успішно. Всікі ліченя відбувають ся головно під його особистим доглядом. Лічить всякого рода застарілі хороби, слабости жіночі і діточі.

Пишіть по медицині і лікарську пораду на нову адресу:

Dr. G. KALICHMAN

401 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Tel.: Ст. Джан 1772, Tel. rez.: Ст. Джан 242

УВАЖАЙТЕ ДОБРЕ НА НОВУ АДРЕСУ!

пересудів. Випростуйте спину, я був сам оден давно. Гуляв собі... а тепер... ет... Я вже так

Намахан ся костуром на них, що аж рука спухла, а кричу що аж піна по бороді тече, і нічого їм не шкодить.

Медвідь — Бачиш колего, і я вже руо на них аж мені морда починає тріщати, а вони мене мають за-дурного.

Дід — Ой, так, так! А як котрий стріляти, то і в ухах то-бі довгий час здвонить, в очях блискавки мигають, а сам дрозжини мов листок.

Медвідь — І то ціляють в саме чоло, і ще здаєлка. Я кажу, що то протакни, дурні. Шо, не правда діду?

Дід — Гм... Воно ніби говорити сюда й тудя: Але тепер такий світ настав, що не в старости розум. Я беру примір від себе. Шо з того, що я ста діду? Знаєш, щоби я такий за розумний, як я за старий, то мені пари не було-б. А так бачиш, я гірше дурний як старий. І вже здаєсь, я таким і задохну. Ось так плентаюсь по темних закутках, оббиваю пороги за гринку ломачія, і жую його. І то го ще ті мисливі не дають проковтнути, щоби не докоряли за дармоїство.

Медвідь — То ти діду таки на правду гірше дурний, як старий, чи так лише кажеш?

Дід — Ну й говори до пни!.. А що-ж, байки тобі говорю?

Медвідь — То ніби виходить, що з яким пристаєш, таким ся стаєш, як каже пословиця. Значить — і ти діду дурний, і я дурний, що з тобою пристаю.

Дід — Нема що завивати в папірці, воно так, свій свого все знайде. Але нам вже не довге жите. Колись лиш ратицями зібемо і 'фініш'. До-во?

КАЗКА.

Дід блукав нетрами по темних кутах, щоби роздобути гречаників для свого ненаситного черева. З часом до діда причалапав медвідь. Почоломались з собою і завели бесіду: один кахкає, другий руде.

Дід — Погано йде тепер жите; лукавий світ. Десь набралось тих мисливіх, що через них годі гринку вівсяника або гречаника дістати, виже-брати — зараз домагають ся звіту. Чи не прокляте насіне? Не так воно було, коли

АДРЕСАР УКР. РОБІТНИЧОГО ДОМУ.

Український Робітничий Дім Ріг ульиш Прічард і Мекгрегор в Виніпегу, Ман.

Почтова адреса: UKRAINIAN LABOR TEMPLE Cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.

ВІД ДІЛИ:

Український Робітничий Дім в Велден, Онт.

Почтова адреса: Box 1640, Welland, Ont. P. Kuflik, secy.

Український Робітничий Дім в Ріджайна, Саск.

Почтова адреса: 728 Victoria Ave., Regina, Sask.

Відділ Українського Робітничого Дому в Тімінс, Онт.

Почтова адреса: Box 300, Timmins, Ont. D. Matychuk, Secy.

ТОВ. "ДЗВІН" Відділ Укр. Роб. Дому в Гемілтон, Онт.

Почтова адреса: P. Matz 30 Arthur St. Hamilton, Ont.

Відділ Укр. Роб. Дому в Ванкувер, Б. К.

Почтова адреса організатора: J. Boychuk 401 Pender St. E. Vancouver, B. C.

В. Борец.

ПРОДУКТ.

Майк вродив ся і виховав ся в бідноті. Він мав і якийсь прізвище, але сим ніхто ніколи не докучав йому. Се був собі Майк, один із звичайної громади.

Коли Майк дійшов до осьмого року житя, його батько помер в страшнім положеню. Два роки пізнійше, не могучи зааскурувати достаточних средств до житя, померла в нужді і його дорога матір. Тепер ніхто вже Майком не опікував ся.

Майк жив дальше в найменшій хаті. Одного разу прийняв до него владитель сєї хати в великим автомобілі, купленім за арабовані гроші в невідомий для Майка спосіб, і запитав: "Де твоя мам?"

"Умерла". "Де мій рент?" "Та", — урвав і недоказав Майк своєї думки.

Владитель сказав Майкови спакувати його "маеток", відтак замкнув двері на колодку і вийсвів уабицю на найвиднійшій місці: "До винаймлена".

Від сего часу Майк спав де міг, а денною порою продавав улицями газети, причім навчив ся тільки читати, що міг дешо довідати ся про жите "панів" і "пань" та про їх стотисяч доларові баї в той час, коли величезне число "аких як Майк, не мають спромоги пережити одного дня.

Так дійшов Майк до 22 року житя, в край-

ній нужді, неграмотности, без ніякої надії на краще жите.

В сім славнім періоді його "кариєри" працював він на секції за \$1.25 по 10. го денно. Він зажадав відтак 25 центів підвишки, але коду форман прийшов до себе від здивованя, Майк зістав відправлений.

Роботи не було. Те саме і з грішми.

Одного ранку стояв Майк голодний коло дверей крамниці. Пекар, який їривіз до крамниці хліб, лишив його під дверми в незамкненим коши. Право суспільне шепнуло про Майка: "Тобі не вільно взяти кусок сего хліба без грошей, хотябиш навіть мав згинути з голоду".

Але друге право, право природи сказало до Майка: "Ти тепер голодний; ось тут маеш їлу; бери і споживай". Майк піддав ся праву природи. Він послушав його.

Але сторож суспільного права, будучи близько сего випадку, арештував Майка. "Ти провинивсь, чи ні?" запитав судія. "Провинивсь", — відповів Майк.

Пого замкнули до арешту, поки вони мали розбирати ширше. В тижень пізнійше, знов покликано його перед суд.

Судія поглянув на свое лещуче бюрко. "Ти провинивсь крадіжкою" сказав він, а відтак прочитав Майкову минувшину: бідний, покинутий всіми, без праці, без гроша, без приятелів і без даху над головою.

"Ты", сказав судія, "в твоім судстві дуже часто лучаєсь крадіж хліба, я зроблю примір на тобі". А вийшовши копію Майкового обжа-

лованя на стіну, задралпнув свою мягку біду руку. Він поглянув на задрпане місце, скрикнув: "Три роки!"

"Три роки", автоматично затягнув в книжку судовий писар.

"Три роки", занотував собі репортер.

"Три роки", засміяв ся весело цікавий присутній до своїх товаришів.

"Три роки", застогнав тяжко Майк, ломаним придаленим голосом. "Три роки!" Він пішов до тюрми ясно-оком молодцем, а вернув ся старшим, знищеним чоловіком.

"Ех, якби не було", подумав він, "буду жити вже чесно".

Він спрямував ся до малого місточка на провінцію. По дорозі стрінув фермерський мешканя. Майк заупав до дверей: "Шукаю праці".

"Що ти можеш робити?" спитав фермер. "Все, що забажаете".

"Добре, нам треба тепер чоловіка до кошеня сіна. — Слухай, але відки прийшов ти тут?" зауваживши, що Майк має на собі деякі тюрменні річі. Майк хотів вже сказати "зі сходу", але він знав, що се йому не вдасть ся і відповів: "з тюрми".

"Зажди тут хвилинку", сказав фермер, а повернувши з стрільбою в руках, крикнув: "Тепер гони! Винось ся сейчас!" Майк "відійшов".

Фермери жили в суспівстві. Їхні мешканя були злучені телефоном. Коли Майк зайшов до другого дому, він знов був змушений фермерською рушницею їти дальше не маючи

навіть часу пояснити чого він бажає. В інших фермерських домах стрінуло його те саме, або витровлено тільки псами.

Тут заговорило до него право самооборони. Можливо йому треба буде револьвера, оборонити жите своє в подібнім випадку. Він купив сейчас револьвер за тих кілька доларів, які дістав від тюрменного заряду, як лишав вже тюрму.

Вертаючись назад до фермерських будинків, зблизив ся до одного, де на лавці сидів фермер з набитою рушницею.

"Шукаю праці", сказав Майк. Фермер піднарочно потягнув за язичок. Стріл зробив свое. Майк ранений відповів тоже стрілом, але хибив фермера, а ранив пса, який перебігав туди дорогою. Щоби спасти свое жите, він стріляв ще раз, і фермер повалився на землю.

Майк поглянув на фермера, відтак пішов до невинно раненого пса. Клякнув і пробував сплнити струю крові.

"Бідний малий чортик", сказав він, "я не хотів тебе скривдити". Постійна струя крові спливаюча з раненої Майкової руки, змішалась з кровю пса.

Пес згинув, облизуючи Майкову рану. Фермер вчючись кругом лавки, проклинав когось, а відтак замкнув на віки свої очі.

Два місяці пізнійше Майк згинув на шибеніці.

Суспівність була оборонена.

ЧИ ВИ З НАМИ ЛИШЕ СЛОВОМ, ЧИ Й В ДІЛІ?

(СЕ Є ВИКАЗ ТИХ ЧЛЕНІВ УКР. РОБ. ДОМУ, КОТРИ ВЖЕ ЗЛОЖИЛИ СВОЇ ПАЙКИ, ПО ДВАЦЯТЬ ДОЛЯРІВ, АБИ ЗОВСІМ ПОЗБУТИ СЯ ДОВГУ У. Р. Д. ЧИ ВАШЕ НАЗВИСКО ВЖЕ Є МІЖ НИМИ?)

Вінніпег, Ман.	Важне для членів Укр. Роб. Дому.
Б. Мартин	25.00
Ф. Титович	25.00
Я. Довга	25.00
Я. Павлишин	25.00
І. Наційський	20.00
С. Хайбога	20.00
Л. Міхалюк	20.00
Г. Гриван	20.00
І. Корчак	20.00
М. Німелюк	20.00
В. Кучий	20.00
Ф. Горбаченко	20.00
М. Бончук	20.00
Ст. Клецько	20.00
В. Мойсюк	20.00
Ф. Вуданок	20.00
М. Дудар	20.00
П. Урлик	20.00
В. Терас	20.00
Е. Баранський	20.00
Д. Захарук	20.00
Гр. Сидор	20.00
Е.к. Поляшук	20.00
І.к. Вишванюк	20.00
Р. Баран	20.00
Д. Буджак	20.00
В. Пура	20.00
А. Дьоза	20.00
Я. Шасталь	20.00
М. Сушицький	20.00
С. Котляк	20.00
Н. Гайдюк	20.00
І.к. Бойко	20.00
Н. Харина	20.00
К. Гавриш	20.00
Е. Кобилівський	20.00
М. Задорний	20.00
С. Мадий	20.00
Н. Михайлюк	20.00
П. Лотоцький	20.00
І. Когут	20.00
І. Скорський	20.00
А. Персон	20.00

Немаїян, Ата. Г. Гаган \$25.00

Телеграф Поінт, Б. К. П. Кадів \$25.00

Гемптон, Онт. І. Ляшак \$20.00

Монтреал, Кве. Мирон Возняк \$20.00

Торонто, Онт. Ол. Калюк \$20.00

Річ, Б. К. Д. Смайл \$20.00

Бойсвейн, Ман. Д. Петраш \$20.00

ПРОСИТЬ СЯ ТОВАРИШІВ НЕ ЗАБУВАТИ ПРО ДВАЦЯТЬ ДОЛЯРІВ ПАЙКИ. СПІШИТЬ ТОВАРИШІ!

ВАЖНЕ ДЛЯ ЧЛЕНІВ УКР. РОБ. ДОМУ.

Пригадуєть ся товаришам членам Укр. Роб. Дому, щоб они прислали свої адреси до Укр. Роб. Дому ддятого, аби можна було вислати їм членські картки, справозданє і статут на певну адресу!

Посилаючи нову адресу, подайте також адресу стару, бо случаеть ся, що подібних імен і назвиск є серед членів У. Р. Д. кілька і не можна знати, котрий саме товариш посилає адресу.

Просить ся також конше подавати, який приблизно, кілько і з якої місцевости член жертвував на Укр. Роб. Дім, щоб можна було всі ті жертви повписувати на членську картку. Діло в тім, що одні і ті самі товариші складали свої жертви дуже часто в кількох ріжних місцевостях і тепер досить трудно допевнитись чи се один і той самий товариш жертвував всі ті датки, чи може їх кількох, що так само звуть ся, лише живуть в ріжних місцевостях.

Єслиб в членській картці котрого небудь товариша не було вписаних всіх жертв, то просить ся звернути на се увагу управителя У. Р. Д. В такому випадку найкраще звернути членську картку і подати до відома, які датки і коли зложені зїстали пропущені.

Буває таке, що є, наприклад, двох-товаришів, котрі звуть ся однокowo — скажім, Михайло Шевчук. Один з них зложив раз \$20.00, а другий раз \$10.00. Другий зложив лише п'ять доларів. Записуючи ті датки на членські картки легко можна записати датки одного з них на картці другого.

Тому то про всякі помилки просить ся негайно писати до Укр. Роб. Дому а-не нарікати безпобрібно. За всяку поправку-ошибок — ми будемо завсїгда товаришам вдячні.

3 ХВИЛЬ ЖИТЯ.

Трошки математики... Переда мною довгий спис витрат на наше представництво. Від одного погляду, "ум за розум заходить", як кажуть Росіяни.

Ось "кот в сапогах". Поважна людина. Отримує на місцеву валюту не мало і небагато, як 150.000 корон у місяць... Він в якомусь посольстві не то що голова, а як на Україні кажуть: "Пришій конний хвіст"... Потрібен, як дора в мості.

Беру одиєць і розраховую. Одна доза неосальварсану коштує 15 корон. Ergo — 10.000 українських воєнків себто 6.—7. частину армії можна-б уратувати від тифу... за платню одного "кота" в один місяць. Один наш "дипломат" в Італії отримував 36.000 лір у місяць — себто в 9 разів більше ніж сам прем'єр Нітті. На місцеву валюту — 720.000 корон, на українську (по примусовому курсу) — 576.000 карбованців у місяць! А не в рік! Скільки крисів, пар чобіт, чистих сорочок, карбальки можна-б купити за ці гроші для українського війська? Зараз той "дипломат" знов отримав кількясот-тисяч марок на свою роботу. Між иншим, місяця його вже давно скасована!

Скільки тогоч такі неосальварсану можна було-б купити за ті 2.500.000 корон, що були видані йому літом? Жуче! Де ти? Відгукнись! Се-ж наслідок і твоєї роботи! А пророс! Редакція "Воли" назвала Жука необережно "волосним писарем". Я мущу спокуювати свій гріх оту публічно. Бо жорстоко спровокував редакцію.

Зайшовши якомсь літом до Гранд-Готеля, резиденції міністра закордонних справ, а

після того лягнув: — В Гранд-Готелю почуваше себе, як в старорежимній "Волосній Правліні". Тут то бі і "іх благородіє" старшина і писар волосний! Без кварти оковитої, та без вязки бубликів хоч носе не показуй!

При сій розмові був якийсь співробітник — Галичанин. Приняв в серій і втяв штуку в "Глоссах". А Жук відповів листом довшим, як солігер. "Український Прапор" думав, що то "мемуари" і надрукував цілком. Вийшов один конфуз. Бо у Жука, як у тої баби на селі: лаєть ся, лаєть ся, а в останній доказ "велике декольте" показує...

Але вернемось до математики. Сими днями газети написали про український соціалістичний інститут в Швайцарії, на котрий потрібно не більше ніж менше, як 1.800.000, а не 1.200.000 корон, себто 720.000 карбованців на заснованє тільки іституту. — Матінко моя рідна, скаже кум мій Сидоренко з Коцадавинець на Поділю. Почому-ж нам кождий соціаліст обидеть ся?

Добро би Академія Наук, або Університет, а то інститут для недоуків соціалістів, хай їх шлях трафить! Один архисоціаліст — помічав сунт одіоза — отримав в свій час 5.000.000 марок з Державної Скарбниці не-відомо, на які цілі.

Було то підчас розгону Центральної Ради. При рознінї, при передачі і таких инших операціях гроші розталя, яко "таєт воск от лица огня". І коли підчас повстання Директорії хтось з Національного Союзу мав необережність обізватись:

— Але-ж у нас всього 25.000 карбованців. Чи не можна улана дістати? Пан Н. склав красномовну "фігуру" з трох "перств": Накося, викуси... Зараз знов пан Н. отримав чи хоче отримати 5.000.000, правда, не марок, а корон. Де гарантії, що український народ і тут не почує: — Накося, викуси? Хйба в минулому пана архисоціаліста, хай його грім з ясного неба убе...! Математика в руках журналіста — річ дуже неприємна, як острій ніж в руках дитини.

Сими днями якомсь мій приятель радив мені: — Чого Ви гадуєте? Ви іх математикою! Числами! Ми іх і б'ємо числами! Один високий член високої інституції загубив свою скриньку в Галичці. Власне, не згубив, а дав на шховок свій наречений, і не одній, а разом з матерю.

Батько був Українець, а матір і донька — Польки. Хитрий "хахот" розрахував: — Прийдуть Поляки — буде донька з матірю ратувати. Прийдуть свої "хахли" — батько вратує! Прийшли Поляки. Розчинили скриньку і знайшли в ній не мало, небагато, тільки 3.000.000 марок в ріжних валютах, та два паспорт на російський та польський мовох на імя якомусь учителіни з фотографіями, дуже подібними до високого члена, ет етета... Бо мати з дорькою пожертували скриньку на справі польського Червоного Хреста. І

вийшов високий член і т. д. на кордон і "возопіша басом веліи": — О Вар, Вар! Віддай мені мої леґіони!... Але холодна мовчанка галицьких гір і доли була йому відповідою.

А скільки за ті гроші можна-б було книжок видати? Скільки козацьких сиріт нагодувати? Скільки зброї та літаків закупити? Але годі чисел.

А чи не пора-б нам який небудь верховний трибунал створити? А при ньому гарну "бойовку" з канаткою фабричною та з власним виробом зброї принаймі для дезодорації рідного повітря.

Наш власний кореспондент сповідає нас з Кам'яця, що там організувалась нова капеля з колишніх високих урядовців. Є свої — basso profundo — один високий член високої інституції; не гірше Кошицьового дікона. Роль Кошиця виконає дуже популярний (завдяки-ж нам) фінансовий діяч. Маршрут капелі: Нова Зеландія, Абіссія, острова Фіджі, взагалі екзотичні країни, в протилежність капелі Кошиця.

Мусимо попередити галицькі часописи, щоб вони не дуже хвтались передрукувати сю звістку "бо наш кореспондент" иноді може "змикити-ти".

Тим часом побажаємо успіху новій інституції. Сподіємось, що український бюджет тільки виграє від цього!

Старий журналіст. ("Воля")

шави; про нього доносили, що хоче вертати на Україну, але не може, бо Поляки не пускають. Аж в останніх днях, тому два тижні назад, пушено з Варшави у світ вістку, що Петлюра помагає Полякам організувати українську армію, яка має помагати польській армії в боротьбі з большевиками — має проливати свою кров на те, аби Польща могла вдержати ся при власті на українських землях. Петлюра помагає в ділі, якого цілює і загартувати кайдани, в які Польща закувала український народ Східної Галичини, Поділя, Волині, Холмщини і Підляшя. Петлюра, який щойно кілька місяців тому назад виступав з гаслом боротьби за землю, свободу, горожанські і національні права трудового народу України, стоїть тепер на службі найбільшого ворога України і уживає останків свого впливу серед українського народу на те, аби проливати братню кров за катів України.

В тій справі Петлюра іздив до Праги; іздив з припорушення польського правительства. Ся його поїздка до Праги виявляє дві річи: перше, що Петлюра став добровільно на службу Поляків, а друге, що Поляки хочуть затягнути до своєї армії інтернованих в Чехії українських жовнірів.

З листів від тих жовнірів знаємо, що польське правительство вже від давна стараєть ся, аби Чехословаччина видала йому інтернованих Українців, яких збірним центром є Німецьке Яблінє. Очевидно, що ніхто з українських жовнірів не має тепер охоти вертати домі, бо знає, що Поляки не будуть з ним обходити ся так, як обходять ся Чехи і чехословачке правительство відкидало досі всі пропозиції Польщі в тій справі. Отже Поляки загадали послужити ся Петлюрою: Се, мовляв, твої жовніри, їдь ти до них та намовляй, аби вертали боронити Україну перед большевиками — значить, затягни їх в нашу армію. Петлюра послухав, поїхав і вернув назад, не вдіявши нічого. Навіть Поляки, які аміють додавати успіхи для себе там, де їх зовсім нема, не рекламують поїздки Петлюри до Праги як щось успішного. З чехословачької території не піде ніхто

ПРОМОВА ЛЕНІНА, виголошена на першому засіданні всеросійського езекутивного совітського комітету дня 2 лютого 1920 р.

(Частина промови): Побіди червоної армії — се причина нашої сильної міжнародної ситуації. Колчак, Денікін, Юденіч розбиті — антагта зрозуміла вікниці, що допомагаючи контрреволюції не легко знищити совітську Росію. І в наслідках: радіодепеша про знесенє бльокади.

Знищили мені видаєть ся коментувати ухвалу Найвищої Ради з дня 16 січня с. р.; новий період в перебігу всесвітньої соціалістичної революції заповідає се посередне призна не совітської Росії. Видно, що в краях антагти побідила опінія працюючих мас ворожа бльокаді Росії. В сей спосіб ми здобули дорогу в Європу.

Наші побіди не устають; ось заклачили ми мир з Естонією. Сей мир є великою подією, фактом незвичайної ваги в історії людськості. Бо заключив з нами мир в імені цілого народу, його буржуазний уряд, який волів з нами мир, усвідомляючи собі грабінні плани імперіалізму, який так легко проковтує дрібні народи. Дорогою територіальних уступок і признанем незалежності осгнули ми мир.

Потрафимо, коли треба, на насиле відповісти перевагою фізичної сили (Колчак, Юденіч, Денікін) але вміємо також побіждувати і оминаючи насиле.

Естонія могла вибрати між двома тайними умовами і дипломатичними зобовязаннями в відношеню до міжнародного імперіалізму і польських большевиків: І Естонія вибрала мир з нами. Вміємо отже здобувати довіре навіть ворожих і недовірчиво успосіблених до нас народів.

Відносини наші до Литви на разі обмежують ся до переговорів між Червоного Хреста але мир з Естонією мусить застанувати і Лотву над потребою зробити вибір між нами і антагтою.

Складна доволі є справа наших взаємин з Польщею. Рада Народних Комісарів звернула ся до польського уряду з мировою пропозицією, яку потвердив Всеросійський Езекутивний Комітет. Крім цього видала ми також відозву до польського народу. Але в Польщі працюють американські і чужі капітали, щоби пхнути її до дальшої війни з нами.

("Вперед").

"НАРОДНА ВОЛЯ" ПРО ПОСЛДНІ ЗЛОЧИННІ ПОДВИГИ ПЕТЛЮРИ.

Скрентонська "Народна Воля" з дня 6. марта містить статю п. н. "Як Семен Петлюра буде Україну", в котрій зазначивши на початку, що "був час, що Семен Петлюра вважав ся героєм українського народу" і "воював за свободу українського народу" (як же-ж інакше можна писати націоналістичній газеті!), пише сїлдуооче:

"А потім зачала ся орієнтація на Варшаву. Поляки до Варшави насамперед менші риби під проводом Андрія Лівинського, а незабаром за ними приїхав і сам головний отаман зі всіма своїми штабами — приїхав переговорювати в справі мира. Ті "переговорю" відбували ся очевидно лиш в уяві ріжних заграничних місій, бо Поляки, як казав польський міністер заграничних справ Патеж, ніколи не трактували Петлюру як політичного діяча, а дивились на нього як на провідника банди, яким можна часом покористувати ся в боротьбі з большевиками. Так вони і зробили; випустили з Варшави ріжних Петлюрових міністрів і полковників, а самого задержали в себе на службі.

Занявши великі простори українських земель і проливши чимало української крові, Поляки стали плянувати, як би то ще більше проляти української крові на те, аби власть Польщі укріпила ся на сталю на українських землях. Загадали формувати українську армію з тих частин, які колись вювали проти них під проводом Петлюри, а яким не вдало ся утечи ні до большевиків ні до Чехословаччини. Вислали своїх офіцирів і стали реорганізувати українських недобитків. Якийсь Удовиченко згодив ся бути отаманом сеї армії, а полковник Безручка шефом штабу. Розіслали ся агенти по таборах полонених і інтернованих Українців і стали намовляти людей до нової української армії, що буде враз з Поляками "обороняти" Україну перед большевиками. Вже два місяці тому назад польська преса чваніла ся, що зібрано 17 тисяч людей до тої армії, а плановано створити одну боеву дивізію і одну резервову бригаду.

Про участь Петлюри в організованю тої армії не було ніякої чутки. Він сидів у Вар-

шаві; про нього доносили, що хоче вертати на Україну, але не може, бо Поляки не пускають. Аж в останніх днях, тому два тижні назад, пушено з Варшави у світ вістку, що Петлюра помагає Полякам організувати українську армію, яка має помагати польській армії в боротьбі з большевиками — має проливати свою кров на те, аби Польща могла вдержати ся при власті на українських землях. Петлюра помагає в ділі, якого цілює і загартувати кайдани, в які Польща закувала український народ Східної Галичини, Поділя, Волині, Холмщини і Підляшя. Петлюра, який щойно кілька місяців тому назад виступав з гаслом боротьби за землю, свободу, горожанські і національні права трудового народу України, стоїть тепер на службі найбільшого ворога України і уживає останків свого впливу серед українського народу на те, аби проливати братню кров за катів України.

В тій справі Петлюра іздив до Праги; іздив з припорушення польського правительства. Ся його поїздка до Праги виявляє дві річи: перше, що Петлюра став добровільно на службу Поляків, а друге, що Поляки хочуть затягнути до своєї армії інтернованих в Чехії українських жовнірів.

З листів від тих жовнірів знаємо, що польське правительство вже від давна стараєть ся, аби Чехословаччина видала йому інтернованих Українців, яких збірним центром є Німецьке Яблінє. Очевидно, що ніхто з українських жовнірів не має тепер охоти вертати домі, бо знає, що Поляки не будуть з ним обходити ся так, як обходять ся Чехи і чехословачке правительство відкидало досі всі пропозиції Польщі в тій справі. Отже Поляки загадали послужити ся Петлюрою: Се, мовляв, твої жовніри, їдь ти до них та намовляй, аби вертали боронити Україну перед большевиками — значить, затягни їх в нашу армію. Петлюра послухав, поїхав і вернув назад, не вдіявши нічого. Навіть Поляки, які аміють додавати успіхи для себе там, де їх зовсім нема, не рекламують поїздки Петлюри до Праги як щось успішного. З чехословачької території не піде ніхто

ПРОМОВА ЛЕНІНА, виголошена на першому засіданні всеросійського езекутивного совітського комітету дня 2 лютого 1920 р.

(Частина промови): Побіди червоної армії — се причина нашої сильної міжнародної ситуації. Колчак, Денікін, Юденіч розбиті — антагта зрозуміла вікниці, що допомагаючи контрреволюції не легко знищити совітську Росію. І в наслідках: радіодепеша про знесенє бльокади.

Знищили мені видаєть ся коментувати ухвалу Найвищої Ради з дня 16 січня с. р.; новий період в перебігу всесвітньої соціалістичної революції заповідає се посередне призна не совітської Росії. Видно, що в краях антагти побідила опінія працюючих мас ворожа бльокаді Росії. В сей спосіб ми здобули дорогу в Європу.

Наші побіди не устають; ось заклачили ми мир з Естонією. Сей мир є великою подією, фактом незвичайної ваги в історії людськості. Бо заключив з нами мир в імені цілого народу, його буржуазний уряд, який волів з нами мир, усвідомляючи собі грабінні плани імперіалізму, який так легко проковтує дрібні народи. Дорогою територіальних уступок і признанем незалежності осгнули ми мир.

Потрафимо, коли треба, на насиле відповісти перевагою фізичної сили (Колчак, Юденіч, Денікін) але вміємо також побіждувати і оминаючи насиле.

Естонія могла вибрати між двома тайними умовами і дипломатичними зобовязаннями в відношеню до міжнародного імперіалізму і польських большевиків: І Естонія вибрала мир з нами. Вміємо отже здобувати довіре навіть ворожих і недовірчиво успосіблених до нас народів.

Відносини наші до Литви на разі обмежують ся до переговорів між Червоного Хреста але мир з Естонією мусить застанувати і Лотву над потребою зробити вибір між нами і антагтою.

Складна доволі є справа наших взаємин з Польщею. Рада Народних Комісарів звернула ся до польського уряду з мировою пропозицією, яку потвердив Всеросійський Езекутивний Комітет. Крім цього видала ми також відозву до польського народу. Але в Польщі працюють американські і чужі капітали, щоби пхнути її до дальшої війни з нами.

("Вперед").

Dr. Hans Herschman
ЧОТИРИ РОКИ В ВІДЕНЬСЬКІМ ГЕНЕРАЛЬНІМ ШПИТАЛІ.
— 341 SOMERSET BLOCK —
Напроти штору Ionta.
Спеціаліст по жіночим і мужьським слабостям.
Урядові години: — від 1.30 до 3.30; — від 6.30 до 8 вечером.
Телефон офісу: — МЕРН 1476;
Телефон резиденції: — ШЕРБЕРУК 738.

КУПУЙТЕ
ФОТОГРАФІЇ УКР. РОБІТНИЧОГО ДОМУ
в формі поштових карток
ЦІНА: 5 ЦТ. ЗА КАРТКУ
Картки сі фотографічні є в двох барвах, так як в дійсности Укр. Роб. Дім виглядає. Карток сіх можна уживати до переписуваня ся з товаришима і знакомими. Замовленя поштою принймаєть ся лише найменше на 20 карток, себ то найменше за \$1.00.
Весь чистий дохід з розпродажі карток іде на сплату довгу Укр. Роб. Дому.
Замовленя адресуйте так:
UKRAINIAN LABOR TEMPLE
Cor. Pritchard & McGregor, — — — Winnipeg, Man.

Dr. S. RODIN
Вийшовши поперев з фронту після служби з сербською армією на фронті в Сальоніках і відтак в Мурманскі в Росії, отворив МЕДИЧНИЙ ОФІС в Вінніпегу
в Royal Bank Building, на розі шлях Main & Selkirk.
Телефон: СТ. ДЖАН 3915
Урядові години — від 2 до 4 по полудні і від 6 до 8 вечером.
Резиденція — 390 Фольора Енно, — Телефон рез. — Ст. Джан 2774.

Позір! Позір!

УКРАЇНСЬКИЙ Музичний Склеп
Отримав нові інструменти до оркестри і банди. Колумбія Грамофони; також українські рекорди, російські, польські, румунські і т. д. з гарними піснями і танцями.
Отрималисьмо також гармоні німецькі під назвою (Hornor)
Ми направляємо грамофони і другі інструменти по уміркованих цінах. Хто бажає мати наш каталог інструментів нехай зашле 3 центову марку на пересилку.
UKRAINIAN MUSIC STORE
579 1/2 SELKIRK AVE., — — — WINNIPEG, MAN.

ЧИ ВИ ВЖЕ МАЄТЕ
ГУМОРИСТИЧНИЙ КАЛЕНДАР
ВЕСЕЛИЙ ДРУГ?
Наколи ще не маєте, то ви повинні сейчас купити його. Є се великий календар і нема ані одної стрічки, яка не привела б вас до сміху та реготу. Там повно жартів, дотепів, сатири, історійки, афоризми, вірші, та смішні образки.
Не вірите?
Переконайте ся!
Ми однак знаємо, що хто його вже купив і перечитав той всім розказує, що такого гумористичного календаря, як сей ще не було.
Кишенковий календар даром.
Пришліть 50ц. поштовими марками а сейчас його дістанете. — Адресуйте:
RUSKA KNYHARNIA
850 Main Street, — — — Winnipeg, Man.

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!
"УКРАЇНСЬКІ ЩОДЕННІ ВІСТІ"
ОДИНОКА ЩОДЕННА ЧАСОПИСЬ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ЕМІГРАНТІВ В АМЕРИЦІ.
Ся часопись має своїх кореспондентів в Європі як також в ріжних центрах української еміграції в Америці.
ПЕРЕДПЛАТА ВІНОСИТЬ:
На пів року \$4.50
На три місяці \$2.50
На оден місяць \$1.00
Передплату шліть, або по оказове цімо пишіть на адресу:
Ukrainki Shchodenni Visty
502 EAST 11-th STR. — — — NEW YORK, N. Y.

УКРАЇНСЬКА КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ В ВІННІПЕГУ.
 під числом 820 1/2 Мейн Ст.
 Ми виробляємо убрания, як і овершити по дуах умірених цінах. Моде після владобіа костюмерів. Отже хотіа хотів мати добре убрание убрание, чи овершит, нехай виайде а перешине са. Також приймаємо замовлення з провінцій, як владоване і ческу усугугу ручуть владствитель.
 В. КУЗІК.
 820 1/2 MAIN ST. WINNIPEG, MAN.

Адвокат W. H. HASTINGS
 457 Мейн Стріт
 308 Confederation Life Bldg. WINNIPEG, MAN.
 Telephone: Main 2081
 Полагаджує справи цивільні і кримінальні.
 П. Вус, бувший владствитель першої народної канцелярії, 841 Мейн Стр., через сім літ, є тепер в канцелярії адвоката ГЕЯСТІНГА.

АДВОКАТ Б. Б. ДУБЕНЬСКИЙ
 АДВОКАТ І ПОВНОВЛАСНИК ДЛЯ УКРАЇНЦІВ В КАНАДІ.
 Всі справи судові і цивільні перепроваджуємо совісно.
 Контракти на реальности виготовляє ся владовляючо, як рінож владовляючо всіаі справи старокраеві.
 Український робітник буде вповні владовлений з перепровадження котрої небуль з висше згаданих справ. — Переводчика не потрібно.
 В. В. ДУБЕНЬСКИЙ
 907 Confederation Life Bldg., (напроти Сетті Гола)
 Телефон: МЕРІН 4803 — Winnipeg, Man.

ВЖЕ ВИЙШЛИ НОВІ КНИЖКИ!

НЕТРИ. — Книжка трактуете про те, як то живе ся робітниками при роботах в великих різнях в Шіаго. Хто раз прочитаете її, буде мати ясравий образ борби робітніка з капіталом. — Ціна 1.00

ЯК ПОВСТАЛА НАША ЗЕМЛЯ І ЯКИЙ БУДЕ П КОНЕЦЬ. — Поучаюча астрономічна розвідка. — Ціна 25

ЗА ПРАВДУ І ВОЛЮ НАРОДА. — Драма на 4 дії з життя ділчівської родини на Україні в часах російського царату і на початку революції. — Ціна 25

ДАРВІНІЗМ. — Наукова розвідка про повстанє перших початків життя на землі. — Ціна 80

ІСТОРІЯ БОРОТЬБИ ВІРИ З НАУКОЮ 1.50

ГЕОГРАФІЯ 80

БОРЩ ЗА ПРАВДУ 50

ГРИШНИКИ 80

СОРОК ТИСЯЧ МІЛЬ ПІД ВОДОЮ 1.00

ПОДОРОЖ ДО МІСЯЦЯ 40

КАМІННА ДУША 1.50

ЕЗУТСЬКА ПРЕПОДОБНИЦЯ 25

МАРКСІЗМ І ДАРВІНІЗМ 20

ДІЛО ПОХОДЖЕННЯ ЛЮДИНИ 15

КАМІНЯРИ. — Журнал 1.00

ПРО СОТВОРЕННЄ СВІТА. — (І. Франко) 1.50

СВЯТА ІНКВІЗИЦІЯ 50

Ми маємо на складі ріжні книжки. Пишіть по наш Каталог.
 Замовлення на книжки шліть на адресу:
СКЛАД КНУЗОК
 P.O. Box 3592, — Sta. B., — Winnipeg, Man.

СВДОКІЯ КВАСНІЦКА пошукує свою сестру Паранку Квасніцку, з села Трибуховець, пов. Гусятин, Галичина. Давнійше перебувала в Едмонтоні, там і заміж вийшла. Хто би з її знакомих знав де вона тепер перебуває, або вона сама, хай буде ласка повідомити на адрес:
 Ewdokia Dutka (Kwasnicka)
 1610 Crawford Ave.
 (16) West Fort William, Ont.

ПОШУКУЮ тіточного брата Яська Зборовського, вученого брата Петра Чвалюка і краєвий Василія Максимовича і Павла Богрія, з села Постолювка, повіт Гусятин, Галичина. Хто би про них знав-або вони самі, прошу зголоситись на адресу:
 Teodor F. Kuczer
 527 Pond St.
 Woonsocket, R. I.

Office Phone St. John 2200 Resid. Phone St. John 2278
 960 MAIN ST., WINNIPEG, MAN.

Dr. A. MOYSE, B. A.
 Physician and Surgeon
 960 MAIN ST. cor SELKIRK & MAIN. (Fairbairn Block).

Моє спеціальність є ліченє ріжних хоріб жіночих, мужських і діточих. — Кожного дня від год. 10—11 рано урдуую в Ст. Боні-фес Шпітталі. — Хто отже з кольоні бажає лікарської помочи або вислати медичниа хай пише впрод до Ст. Боніфес Шпітталю в українській мові, а в все як сага поагожджу. В шпітталі є най-практичніший і найновіший системи медичниа до браня X-Ray.
 В власнім офісі приймаю пацієнтів кожного дня від 2—5 по полудні і від 7—9 в вечер.
 Коли ви отже хорі на яку будь хоробу, зголосіть ся на моє адресу:
 Dr. MOYSE,
 (Fairbairn Block) Winnipeg, Man.

453 SELKIRK AVE., Phone St. John 2614, WINNIPEG, MAN.

УКРАЇНСЬКО — РУССКІЙ
 ОФІС І МЕДИЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ
 під управою
Д-РА Д. М. ДЖЕНОФ-А

Нашою спеціальність є ліченє хоріб венеричних, мочовополових, ліченє 606 проф. Еразіа для сифілісу, а також жіночих внутрішних, діточих і хірургичних.
 Спеціальне ліченє електрикою. — Ревматизм і полоче бесіада.
 В наших шпітталі отримаєте догляд доброго лікаря.
 Години офісові: 10 — 11 рано; 2 — 4 по полудні і 7 — 9 в вечером.
 Пишіть до нас на пошкуну адресу, залучаючи за марку на відповідь.
 Виробляємо також медичниа всього рода після найновіших метод шукати лікарської.
 Адресуйте так:
 Dr. D. M. GENOFF
 453 SELKIRK Ave., WINNIPEG, MAN.

"ХАТА ЗА СЕЛОМ"

Вінніпег між иншим характеристичний тим, що в ньому є багато українських "драматичних" товариств. Декотрі з них і справді ріжуть драму на сцені, що аж жаль дивитись і на них і на тих типів, котрих вони так безмілосердно калічать на сцені. Минувшого тижня (ся рецензія була написана тиждень тому, — ред.) грало в У. Р. Д. аж чотири товариства і декотрі з них цілковито "зрізались" не тільки морально але й фінансово; фінансово тому, що деякі товариства тільки й лізуть на сцену на те, аби заробити на сплату локалю товариства. Тут вже не може бути й мови про виконанє штуки з артистичного боку. Та ще як на те і авторів-драматургів понабиралось! Много з них взяли собі за обовязок копіювати Тобилевича та Кропивницького: переміню імена, поперекручував реченя в тім змісті, що той забуває свого героя ножем, а сей свого вишає. От тобі і нова драма!

УКРАЇНСЬКА КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ
 основана 1915 р.
 146 1/2 Гігінс ул., Винніпег, Ман.
 Виробляє мужські убрания — дітні і жіночі по умірених цінах. Робота владовляюча, від гарантією.
 Приймаємо замовлення з провінцій.
 Пишіть по наш новий каталог і ближші інформації на адресу:
J. TATAROWSKY
 The Merchant Tailor
 146 1/2 Higgins Ave., Winnipeg, Man.
 Телефон: MAIN 5614

ним на колінах, то в той час нема місця для комедії, як се було підчас тої сцени.
 Найкраще була виконана хвилева німа сцена в пятій дії, коли Настуся прийшла в циганський табір шукати свого чоловіка і стрінулась очі-в-очі зі своєю соперницею: — "Де він?"
 При кінці не було ніякого "порядку" з отим паданем на трупа. Було дуже міханічне. Майже всі гуртові сцени випали досить добре.

Своєю маленькою даткою ми себе не скривимо, а потребуємо поможемо. Найкраще буде, коли всі заінтересовані перешлуть ся самі з хорим, котрого адреса є садукою: Sem Good, P. O. Taber, Alta. Не даймо пропасти нещасній робітничій сімї.
 З тов. поздоровленням,
 Іван Лулуа.

ПОЗИР! МІСЦЕВІ ЧЛЕНИ
 УКР. РОБ. ДОМУ.
 В неділю, 18. цвітня, о годині 2.30 по полудні відбудуть ся у власній гаалі

ТАКИ ВОНИ, СВОІ РІДНІ.

Коли еше Україна була під царським пануванем, а Галичина під цисарським, то ріжні панки завше чіпали ся до того нещасного селянина хлібороба, завше казали до него: давай. Скоїть ся яке небуль лихо селянинові, а панок вже в него сидить і каже давай, то я тебе вратую. І селянин давав. Посилав він, завдяки своїй темоті, обороняти свої селянські інтереси панка і до союму і до парламенту до Відня і до Думи до Петербургу. Панки сі так ширю обороняли того селянина, що йому годі вже стало жити, і він мусів втікати від їхньої оборони в чужі краї.

ТАКИ ВОНИ, СВОІ РІДНІ.
 Коли еше Україна була під царським пануванем, а Галичина під цисарським, то ріжні панки завше чіпали ся до того нещасного селянина хлібороба, завше казали до него: давай. Скоїть ся яке небуль лихо селянинові, а панок вже в него сидить і каже давай, то я тебе вратую. І селянин давав. Посилав він, завдяки своїй темоті, обороняти свої селянські інтереси панка і до союму і до парламенту до Відня і до Думи до Петербургу. Панки сі так ширю обороняли того селянина, що йому годі вже стало жити, і він мусів втікати від їхньої оборони в чужі краї.

МІСЯЧНІ ЗБОРИ

на котрих будуть полагаджені важні справи У. Р. Д.
 Просить ся всіх членів прийти на час.
 Заряд У. Р. Д.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Повідомляють ся всіаі аматорів, котрі мають ролі в шітці "На громадській роботі", що проба штуки відбудеть ся в пятницю, 16. цвітня. Всі учасники шітқи мають зійти ся обовязково точно на 8.30 год. в вечером.

ХТО ХОЧЕ КУПИТИ ДОБРІЙ А ТАНИЙ ДІМ?

Маю на продаж дів в добрім положенні і добрім стані. Є примішене на три фамілії. Рівнож осібі спіжарки для кожної фамілії. Одна комора на дріб. Велика пивниа. Позаяк хочу вийтати на фарму, длятого продам все по дуже дешевій ціні. Зголосуватись під число:
 885 Magnus Ave. Winnipeg, Man.

ПРОДАЄМО БРИТВИ

"Geneo" по \$3.50. Хто захоче купити, тому даємо кожду бритву на 30 днів для проби без жадного кошту. Коли будете не вдоволени, звертаємо гроші. Продаємо рінож пакки до заправлявання бритов і інші барберські прибори. За все гарантуємо.
 Замовлення приймаємо також з провінцій.
J. SHASTAL
 142 Higgins Ave, Winnipeg, Man.

ТОВАРИШІ РОБІТНИКИ!

15 днів — тільки — 15 днів велика випродаж без жадного профіту по тій ціні, що мене коштує. В виду того, що я маю заботого матерій в складі, тому поставив випродати її по ціні, яку є платив за неї. Користайте з сеї нагоди. Заповняю всіх товаришів робітників, що хто заїде зробити закупно, то певно буде вдоволений.
 Никола Заяц
 Судбури, Ont.

УКРАЇНСЬКА ГОЛЯРНЯ.

Коли бажаєте добре обстричи ся або підголити ся, зайдіть під ч. 860 Мейн Стр. (в Оутерію Готель), де доставите задовольночу обслугу.
 Власт. Ф. Ткачук.

Dr. H. YONKER, M. A.

Хірург
 з доброю практикою.
 ОФІСОВІ ГОДИНИ:
 8 — 10 перед полуднем,
 12 — 3 по полудні
 6 — 9 в вечером.
 Адреса:
 397 Burrows Ave., Winnipeg.
 Phone St. John 1470

ВСЕНАРОДНА ЗАГАЛЬНА КАНЦЕЛЯРІЯ.

ВСЯКІ СПРАВИ
 як купно шифкарт, (куда і кому можна) висланиа грошій до старого краю чи де инше, асекуроване, позички грошій, вироблюваня усіаких урядових документів як тутейших так і старокраевих, продамі і купно реальностій, можете залагодити у нас.
 Наша канцелярїя заснована 1903 р. і до сеї пори служила чесно і совісно всіаким потребам які входять в обсяг висше наведених справ.
 Пишіть або заходіть до:
J. G. KIMMEL & CO.
 634 MAIN ST., — — — WINNIPEG, MAN.

В АПТИЦІ П. КАМЕНЕЦЬКОГО

дистанте ваші рецепти вивчені точно після аказівок лікаря.
 За чисті і свіжкі медичниа гарантує ся.
 Позвольте нам вивчити вашу саідуочу рецепту і переконаете ся сами.
 Ми маємо довголітню практику в сім фаху. Ми перенесли свою аптику з Сейнт Джеймс, під понизшу адресу, бушши там в бізнесі через 4 роки.
KAMENETZKY'S DRUG STORE
 631 SELKIRK AVE., — — — WINNIPEG, MAN.

СМАЧНО І ДОБРЕ

Думаєте, що є щось лучшого, як добре наїсти ся? Віджвляйтесь повинен кожний чоловік. — Запам'ятайте собі се і Ядіть просто під ч.
 267 SELKIRK Евно до П. М. ГАВРИСИШИНА
 а не пожалуйте: Сmachні і свіжкі — старокраеві potravи задовольять вас.

The LELAND CAFE

571 SELKIRK AVE.
 ШІЛКОВИТО ПІД НОВИМ ЗАРЯДОМ.
 Іла смачна і здорова. Обслуга точна.
 ЗАЙДІТЬ А ПЕРЕКОНАЄТЕСЬ.

ДОБРИ ЧЕРЕВІКИ

до роботи можете купити дешеве під ч. 883 Мейн Ст. Єсли маєте черевки ушкоджені принесіть до нас а ми вам їх направимо.
SHOE STORE
 883 Main St.
 Winnipeg, — — — Man.

ДЕНТИСТ

Др. Л. БЕРКОВИЧ
 409 1/2 Селкірк ул., Вінніпег, Ман.
 Union Bank Bldg.
 cor. Selkirk and Salter.
 Тел.: Ст. Джан 3181
 Уживає найновішій безболісної методи. — Витягає зуби без болю.

КАЖУТЬ, ЩО ГОЛОД!

ВСІМ ДО ВІДОМА!
 Найбільша і найстарша бучерня і гросерия в Едмонтоні де можете дістати все як саідує: ковбаси старокраєвого виробу, мясо свіже і всякого рода худячнину і солонину, як також всякі гросері, фармерські продукти, як сир, масло, яйця, квасну капусту, огірки і т. д. Замовлення висилаємо по всіх частиах Канади.
 Замовлення просимо вислати враз з грішми на нашу адресу:
UNION MEAT & GROCERIES
 10345—96 St. — — — Edmonton, Alta.
 За вдоволене ручуть владствитель:
 Т. Стечишин — і — Ю. Лазарук.

ПЕРШОРЯДНІ УКРАЇНСЬКІ КРАВЦІ

в Едмонтоні.
 НАЙНОВІШІ І НАЙКРАЩІ СУХА І НАЙНОВІША МОДА.
 Приступні ціни які владовляють і найкупнійшого.
 ПРИНИМАЄМО ЗАМОВЛЕННЯ з провінцій і виконуємо на час.
 За вдоволене, чесну обслугу і добру роботу ручуть владствитель
Д. ПРОНОК.
 Заходіть або пишіть на адресу:
THE EXPERT TAILORS
 GIBSON BLOCK
 9606 JASPER AVE., EDMONTON, ALTA.

